

Circulariteit In Veenendaal Zero waste in 2050

Beleidsplan huishoudelijk afval 2022-2025

Veenendaal, juli 2021

Inhoud

Samenvatting.....	4
1. Inleiding.....	5
2. Stand van zaken tot 2020	6
2.1. Milieuresultaten	6
2.1.1. <i>Scheidingsresultaten Veenendaal</i>	6
2.1.2. <i>Grondstofstromen Veenendaal</i>	8
2.1.3. <i>Benchmark : Veenendaal vergeleken met andere gemeenten</i>	11
2.1.4. <i>Conclusie</i>	12
2.2. Kosten	12
2.2.1. <i>Kosten voor inzameling en verwerking</i>	12
2.2.2. <i>De afvalstoffenheffing</i>	13
3. Uitvoering maatregelen beleidsplan 2012-2020	15
3.1. Algemeen.....	15
3.2. Aangegeven acties.....	15
4. Wat vinden onze bewoners?	17
4.1. Tevredenheidsonderzoek ACV	17
4.2. Enquête inwonerspanel Veenendaal.....	17
4.3. Klankbordgroep afvalbeleid	18
5. Doelen en ambities	19
5.1. Veenendaal stimuleert een circulaire economie	19
5.2. Veenendaal werkt aan de energietransitie.....	23
5.3. Samen maken we de (circulaire) stad.....	24
5.4. Schoon, heel en veilig	25
6. Uitvoeringsprogramma	26
6.1. Veenendaal circulair	26
6.1.1. <i>Uitrol GF+e hoogbouw</i>	26
6.1.2. <i>Meer en beter PMD</i>	26
6.1.3. <i>Beleid grof afval afvalbrengrstation</i>	27
6.1.4. <i>Optimaliseren oud papier inzameling</i>	27
6.1.5. <i>Uitbreiden luierinzameling</i>	27
6.1.6. <i>Onderzoek hoogwaardige verwerking etensresten</i>	27
6.1.7. <i>Recyclevoorbeelden</i>	27

6.2.	Veenendaal energieneutraal.....	27
6.2.1.	<i>Duurzame inzameling</i>	28
6.3.	Samen maken we de stad	28
6.3.1.	<i>Jong geleerd</i>	28
6.3.2.	<i>Afvalscheiding en zwerfvuil middelbaar onderwijs</i>	28
6.3.3.	<i>Circulair Platform</i>	28
6.3.4.	<i>Projecten met lokale partners</i>	28
6.3.5.	<i>Recyclerroute Binnenstad</i>	29
6.4.	Schoon, heel en veilig	29
6.4.1.	<i>25-meter regel</i>	29
6.4.2.	<i>Veenendaal Schoon</i>	29
7.	Financiën	31
	Bijlage 1: Uitwerking PMD bron- en nascheiding	32
	Bijlage 2 resultaten maandelijkse technische schouw.....	35
	Bijlage 3 Planning uitvoeringsprogramma	36
	Bijlage 4 Inwonersonderzoek Afvalbeleid Veenendaal.....	37

Samenvatting

Voor u ligt het beleidsplan huishoudelijk afval 2022-2025. In de periode 2012-2020 zijn succesvolle stappen gezet naar minder restafval en meer afvalscheiding en hergebruik. Dit beleidsplan is een voortzetting van de ingezette koers. Veenendaal wil bijdragen aan een meer duurzame wereld en een 100% circulaire economie in 2050.

Het voorkomen van afval en waar afval toch ontstaat dit weer inzetten als grondstof zijn daarbij van belang. Naast de focus uit het vorige plan om veel afval te scheiden, zetten we stappen naar beter afval scheiden. Want grondstoffen moeten aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen om te worden gerecycled tot nieuwe producten. Daarom is in dit plan naast doelstellingen over hoeveelheden, ook een recycle doelstelling opgenomen.

De belangrijkste doelen en uitgangspunten uit dit plan zijn:

- 100% Circulair in 2050;
- Maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2025;
- Minimaal 75% gescheiden afvalinzameling in 2025;
- Minimaal 65% hergebruik in 2025;
- Bronscheiding is het uitgangspunt, waar nodig aangevuld met nascheiding.

De doelstellingen zijn gebaseerd op de rijksdoelstellingen van een circulaire economie, de landelijke VANG-doelstellingen (van Afval Naar Grondstof) en de Omgevingsvisie Veenendaal 2020 die de raad eind 2020 heeft vastgesteld.

Daarnaast draagt het plan bij aan de Omgevingsvisiedoelen om te komen tot een energieneutraal Veenendaal, een schone leefomgeving en een samenleving waarin iedereen meedoet (Samen maken we de stad).

Het plan bevat een uitvoeringsplan met 16 projecten die bijdragen aan het realiseren van bovengenoemde doelen.

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan huishoudelijk afval 2022-2025. In de periode 2012-2020 zijn succesvolle stappen gezet naar minder restafval en meer afvalscheiding en hergebruik. Dit beleidsplan is een voortzetting van de ingezette koers. Veenendaal wil bijdragen aan een meer duurzame wereld en een circulaire economie. Het voorkomen van afval en waar afval toch ontstaat dit weer inzetten als grondstof zijn daarbij van belang.

Uitgangspunten van dit beleidsplan zijn het raadsprogramma en de Omgevingsvisie. De gestelde doelstellingen zijn direct te herleiden tot de ambities uit deze twee documenten. In dit document zijn deze ambities vertaald naar concrete tussendoelen en maatregelen tot het jaar 2025.

Bij dit beleidsplan is de mening van de bewoners in sterke mate betrokken. Dit is gebeurd via twee enquêtes en verdiepende gesprekken met een groep bewoners. Daarnaast is dit plan in nauwe samenwerking met het afvalinzamelbedrijf ACV tot stand gekomen. ACV is het regionale afvalbedrijf dat huishoudelijk afval inzamelt in de gemeenten Veenendaal, Ede, Wageningen, Renkum en Renswoude en waarvan gemeente Veenendaal tevens aandeelhouder is.

2. Stand van zaken tot 2020

2.1. Milieuresultaten

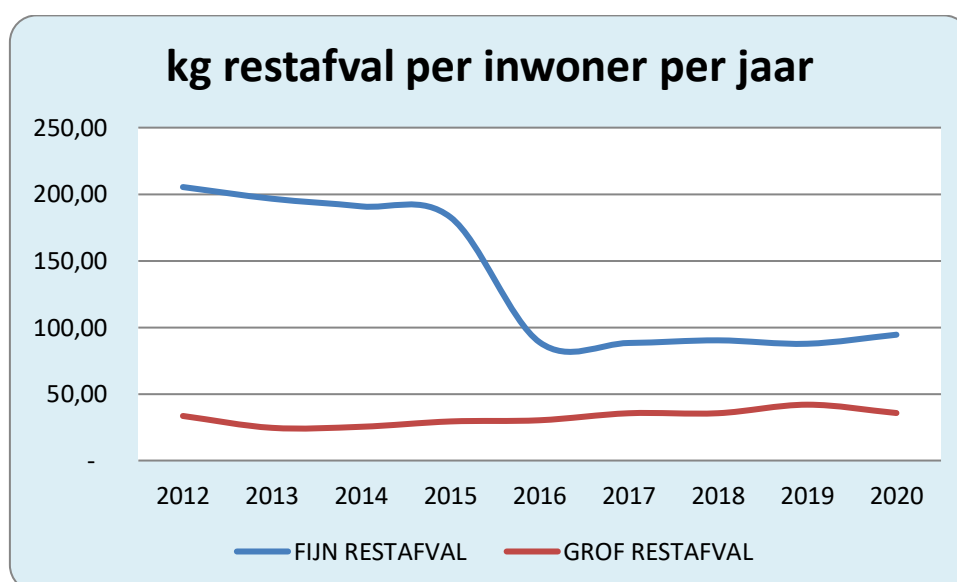
Veenendaal heeft de afgelopen jaren haar ambitie om tot minder afval te komen en meer grondstoffen te krijgen om te kunnen hergebruiken goed ingevuld. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de resultaten zijn, hoe die zich verhouden tot de rest van Nederland en waar nog kansen en mogelijkheden liggen. Er is een onderscheid gemaakt tussen het zogenaamde fijn restafval, datgene wat mensen thuis wegdoen, en grof restafval, datgene dat voornamelijk naar het afvalbrengstation wordt gebracht, omdat het niet in de grijze klikeo of ondergrondse container past. Deze twee samen vormen de totale hoeveelheid restafval, waarop ook de gemeentelijke en landelijke doelen betrekking hebben.

2.1.1. Scheidingsresultaten Veenendaal

Scheidingsresultaten worden berekend aan de hand van de hoeveelheid restafval en de hoeveelheid gescheiden afgevoerde grondstoffen. Bij het beoordelen van deze cijfers is het van belang om een specifiek onderscheid te maken gericht op hoog- en laagbouw, en dan met name het percentage hoogbouw. Veenendaal valt met ongeveer 40% hoogbouw in de zogenaamde categorie B: gemeenten met een percentage tussen de 30 en 49% hoogbouw. Een significant percentage, met name omdat hoogbouw niet de mogelijkheid heeft voor het hebben van (individuele) minicontainers en de ruimte om in huis afval te scheiden beperkt is.

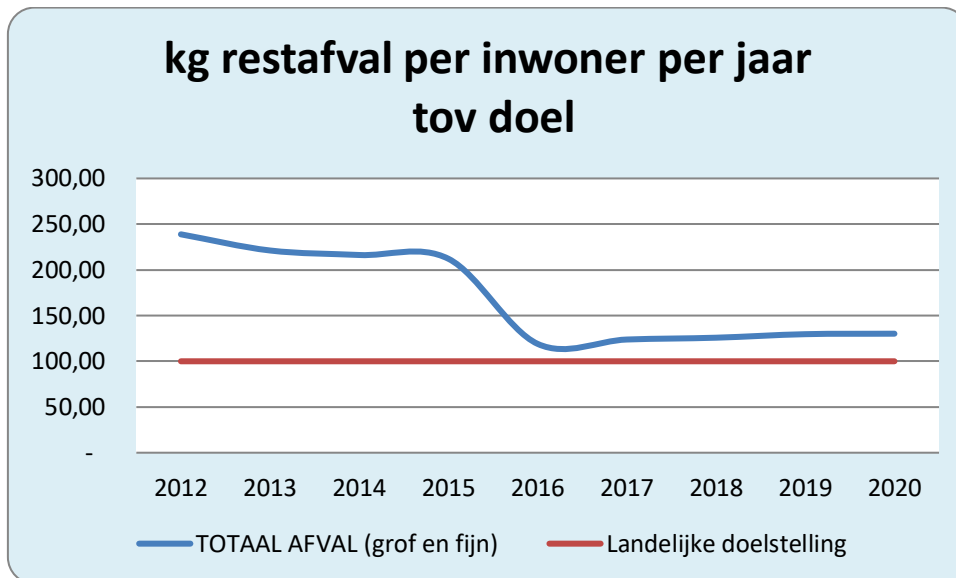
Fijn en grof restafval

Kijkend naar de resultaten over de afgelopen jaren zien deze er als volgt uit (de vergelijking met landelijke vergelijkbare gemeenten komt in de paragraaf Benchmark).

Het eerder ingezette afvalbeleid heeft duidelijk zijn effect gehad en de hoeveelheid fijn restafval is de afgelopen jaren, zeker na het per 1 januari 2016 invoeren van het betalen op restafval (diftar), zeer duidelijk gedaald.

De landelijke doelstelling voor 2020 is 100 kg restafval per persoon per jaar (fijn en grof restafval samen).

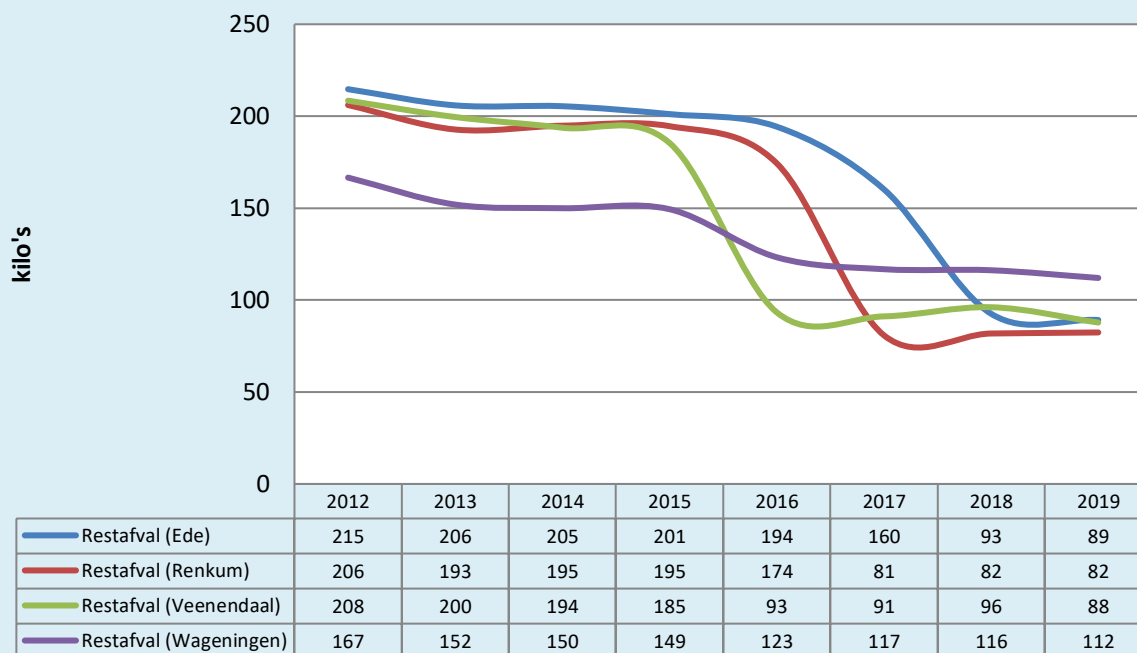
Veenendaal zit vergeleken met andere gemeenten redelijk dicht op het landelijke doel van 100 kilo restafval per persoon. De hoeveelheid fijn restafval zit onder de 100 kg per inwoner per jaar. De hoeveelheid grof restafval is met 30 kg per inwoner per jaar aan de hoge kant. In totaal moet er nog ruim 20 kg per inwoner per jaar verminderd worden.

De hoeveelheid gescheiden afval is gedurende deze jaren toegenomen. Met een scheidingspercentage van 73,6% (2020) doet Veenendaal het goed voor een gemeente met redelijk veel hoogbouw.

Vergelijking fijn restafval met andere ACV gemeenten

Veenendaal maakt onderdeel uit van de ACV-groep met de gemeenten Renkum, Wageningen en Ede en sinds januari 2019 ook Renswoude. Regelmatig vindt overleg plaats en worden gegevens en beleid met elkaar vergeleken. Vier van de vijf, Wageningen niet, maken gebruik van het diftar systeem. Zij hebben dit de afgelopen jaren ingevoerd, wat zichtbaar is in de hoeveelheden restafval per inwoner per jaar. Uiteraard speelt hierbij het aandeel hoogbouw ook een belangrijke rol, omdat afval scheiden bij laagbouw eenvoudiger te organiseren is dan bij hoogbouw.

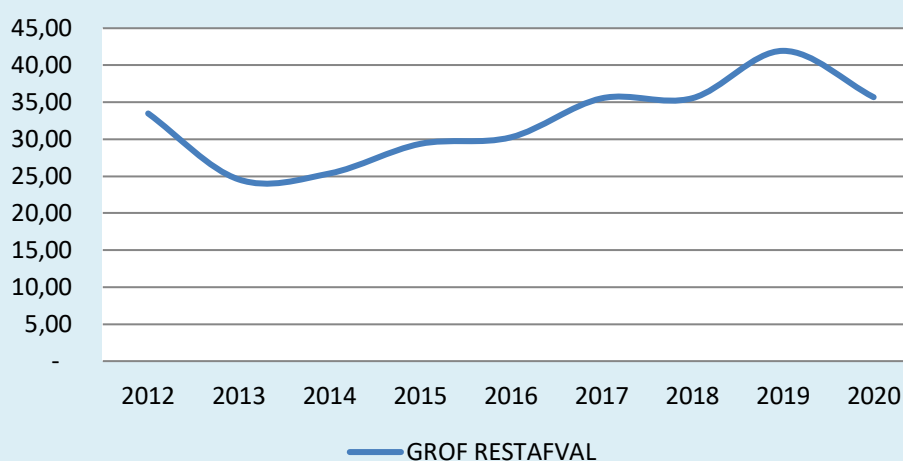
kg fijn restafval per inwoner per jaar

Grof huishoudelijk afval

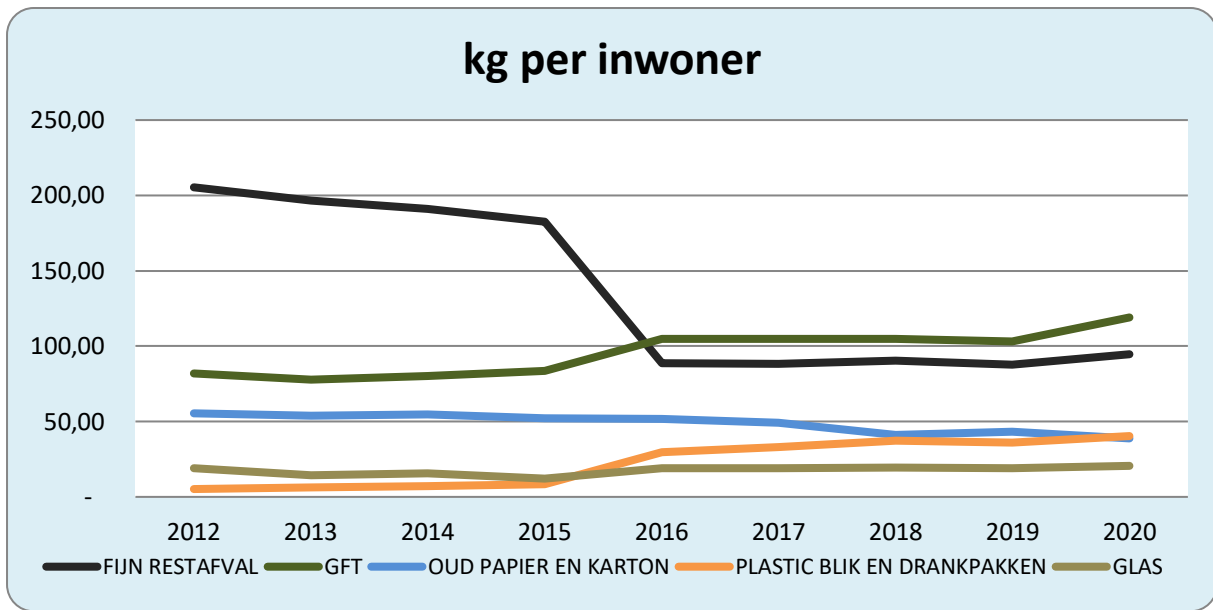
De totale hoeveelheid grof afval is de afgelopen jaren gestegen. In 2020 is dit weer gedaald, mede door een ander acceptatiebeleid bij het afvalbrengstation vanaf juni 2020.

kg grof restafval per inwoner per jaar

2.1.2. Grondstofstromen Veenendaal

Bij betere afvalscheiding is er minder restafval en zijn er meer grondstofstromen zoals oud papier, glas en PMD. Dit geeft voor Veenendaal het volgende beeld.

We zien een afname van de hoeveelheid fijn restafval en een toename van de grondstofstromen, met uitzondering van oud papier (vermoedelijk door een ander maatschappelijk effect namelijk de digitalisering). Het meest duidelijk gestegen is de hoeveelheid PMD. Met zo'n 40 kilo per inwoner per jaar is dit als zeer goed te betitelen. Daarnaast is ook de hoeveelheid gft fors gestegen, mede dankzij de gf+e voorzieningen bij de hoogbouw.

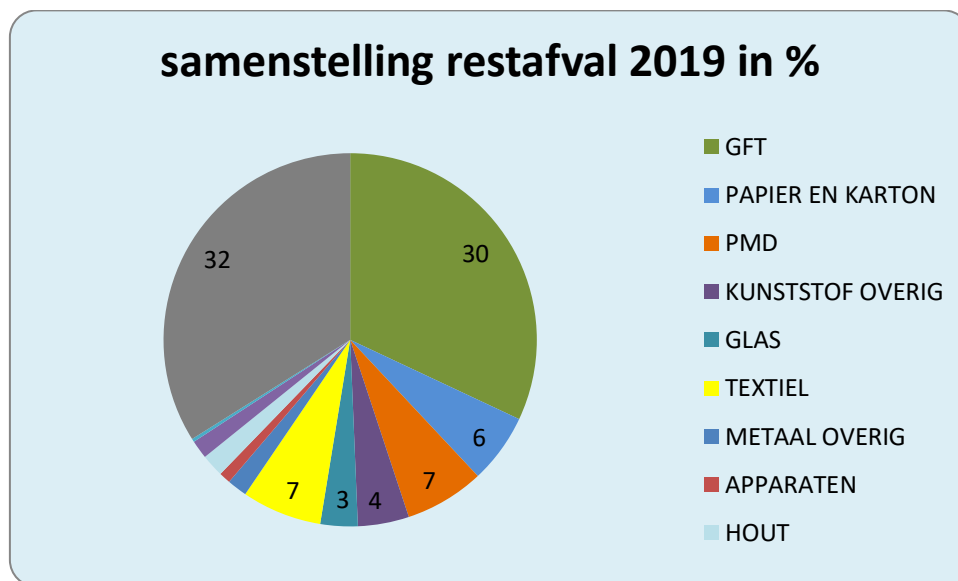
Van al het PMD dat wordt ingezameld wordt nagenoeg alles afgevoerd voor sortering. AVU meldt, na voorsortering op de overslag, een afkeur van 0,5%. Dit is erg laag. In de regio AVU liggen de afkeurpercentages per gemeente tussen de 0 en 30%.

Dit wil niet zeggen dat al het ingezamelde PMD vervolgens wordt hergebruikt. Een deel van de geproduceerde verpakkingen die apart ingezameld worden is nog altijd niet circulair. Hier ligt een taak voor het verpakkende bedrijfsleven. Ook zit er een deel vervuiling bij het PMD. Hier ligt een taak voor de gemeente en haar bewoners.

Sorteeranalyses restafval

Sorteeranalyses van het restafval zijn een belangrijke indicator als het gaat om een beeld te krijgen wat mensen weggooien en in hoeverre hier nog herbruikbare stromen inzitten. Dergelijke analyses worden niet elk jaar gehouden, de laatste sorteeranalyse gaat over 2019. In 2020 zijn er diverse beleidsaanpassingen geweest (o.a. GF+e zuilen hoogbouw, papiercontainers hoogbouw) die effect hebben op hetgeen inwoners wel of niet weggooien via het restafval. De verwachting is dat er inmiddels meer gescheiden wordt. Bij de volgende sorteeranalyse van het najaar 2021 zal dit duidelijk moeten worden.

In algemene zin geeft 2019 het volgende beeld.

Een aantal opvallende stromen wordt hieronder toegelicht.

GFT(+e)

Bij alle gemeenten in Nederland is de hoeveelheid GFT in het restafval redelijk hoog. Voor Veenendaal is dit niet anders. Van dit GFT is het merendeel etensresten. Zo'n kleine 75% van het GFT in het restafval bestaat uit etensresten. Inmiddels zijn er vele GF+e zuilen geplaatst en is de "klikje" campagne gestart. De sorteeranalyses van 2021 moeten laten zien wat dit heeft opgeleverd.

PMD

De hoeveelheid ingezameld PMD in Veenendaal is goed. Met ongeveer 40 kilo per inwoner per jaar is de hoeveelheid ingezameld PMD hoog te noemen. Zie ook de benchmark resultaten in de volgende paragraaf. Toch zit er ook nog PMD in het restafval, zo'n 7 kilo. De moeite waard om naar te blijven kijken.

Luiers/incontinentiemateriaal

Er is een beperkt aantal brengpunten voor luiers en incontinentiemateriaal. Er is op dit moment beperkte innovatieve verwerkingscapaciteit voor gescheiden luiers, waarvoor Veenendaal luiers en incontinentiemateriaal aanlevert. Deze kleinschalige verwerkingsmogelijkheden moeten nog verder door ontwikkeld worden. Daarom heeft Veenendaal nog niet ingezet op meer gescheiden inzameling

en bestaat een groot deel van het restafval nog uit luiers. Dat is zo'n 7 kilo gemiddeld per inwoner. Op termijn wordt verwacht dat de verwerkingscapaciteit toeneemt, waarna onderzocht moet worden of uitbreiding van de gescheiden inzameling wenselijk is.

2.1.3. Benchmark : Veenendaal vergeleken met andere gemeenten

Gemeente Veenendaal doet regelmatig mee met de landelijke benchmark afvalscheiding. De laatste keer in 2020 (deze had betrekking op de inzamelresultaten van 2019).

Veenendaal valt in de zogenaamde categorie B gemeenten (tot 49% hoogbouw). Een hoog percentage hoogbouw is een complicerende factor voor een goede afvalscheiding.

De benchmark laat het volgende als resultaat zien waarbij Veenendaal vergeleken wordt met het gemiddelde van klasse B gemeenten.

	Veenendaal	KLASSE B	
Huishoudelijk afval (kg/inw)	482	474	
Afvalscheiding (%)	71	56	
Restafval (kg/inw)	88	153	
CO2-reductie	297	216	

Legenda

- Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
- Gelijk aan het klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
- Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Veenendaal heeft een vergelijkbare hoeveelheid huishoudelijk afval als andere B-klasse gemeenten. Huishoudelijk afval is de som van alle afvalstromen zowel gescheiden als ongescheiden en zowel aan huis opgehaald als via het afvalbrengstation en brengcontainers. De inwoners van Veenendaal scheiden veel beter dan het gemiddelde van de benchmark. Zij hebben dan ook minder restafval (fijn plus grof).

De benchmark laat voor grof restafval verbetermogelijkheden zien.

Grof huishoudelijk afval

kg per inwoner

	Veenendaal	KLASSE B	
Grof (verbouwings-)restafval	30	20	
Grof tuinafval	26	21	
Kringloopgoederen	3	5	
Oud Ijzer	7	5	
Elektr(on)ische apparatuur	7	6	
Hout A en B	29	27	
Hout C	4	3	
Puin	37	25	
Overig brongescheiden	16	14	
Nagescheiden	20	12	
Scheidings% grof huishoudelijk afval	83	84	

Ook hier moet de kanttekening worden gemaakt dat deze cijfers (in kg per inwoner per jaar) betrekking hebben op 2019 en er in 2020 en 2021 aanpassingen zijn gedaan in het beleid bij het afvalbrenghstation.

De landelijke benchmarksystematiek kent overigens haar beperkingen. De groene bolletjes (een groen bolletje als de gescheiden afvalstroom groter is), doet geen recht aan het principe dat minder weggooien en meer thuis hergebruiken of langer met spullen doen, meer circulair is.

Totale hoeveelheid afval

De totale hoeveelheid huishoudelijk afval (het gescheiden en ongescheiden afval opgeteld) per inwoner in Veenendaal ligt nagenoeg op het gemiddelde (482 kg per inwoner per jaar tegen 474 kg gemiddeld in klasse B). Echter, de totale hoeveelheid grof afval per inwoners in Veenendaal was hoger dan gemiddeld (30 kg per inwoner per jaar tegen 20 kg gemiddeld in klasse B). Hier ligt dan ook een verbeterpunt.

2.1.4. Conclusie

De resultaten van Veenendaal zijn goed. De inwoners hebben duidelijk laten zien goede afvalscheiders te zijn. De hoeveelheid restafval is afgenomen en de hoeveelheid grondstoffen is gestegen. Bij een enkele opvallende zaken zitten nog verbetermogelijkheden. De grootste verbetering is wenselijk voor GFT (met name etensresten) en grof afval. In mindere mate liggen er verbetermogelijkheden voor PMD en oud papier. Dit is op basis van de benchmark over 2019. In 2020/2021 zijn reeds een paar belangrijke aanvullende stappen gezet. Bij hoogbouw zijn gf+e zuilen en ondergrondse oud-papiercontainers geplaatst en het beleid op het afvalbrenghstation is gericht op vermindering van grof restafval. Met het verder uitrollen van dit beleid is de verwachting dat de 100 kg per inwoner per jaar haalbaar is.

2.2. Kosten

Een uitdaging voor de afvalinzameling ligt in het bieden van een goede service én het behalen van goed milieuresultaten tegen redelijke kosten.

2.2.1. Kosten voor inzameling en verwerking

De inzamelkosten worden bepaald door de wijze van inzameling (voertuiguren en manuren) en de investeringen en beheerkosten voor minicontainers en ondergrondse inzamelcontainers.

De gemeente heeft hiervoor een dienstverleningsovereenkomst met het inzamelbedrijf ACV.

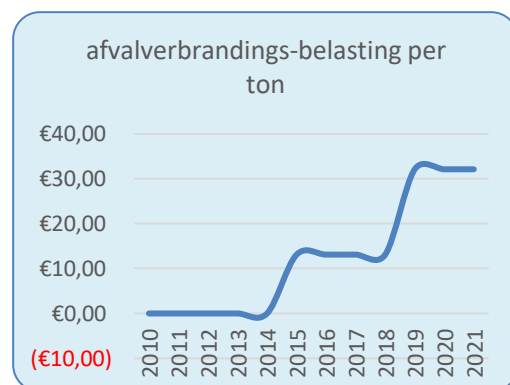
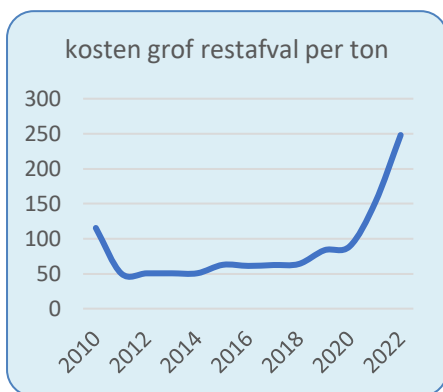
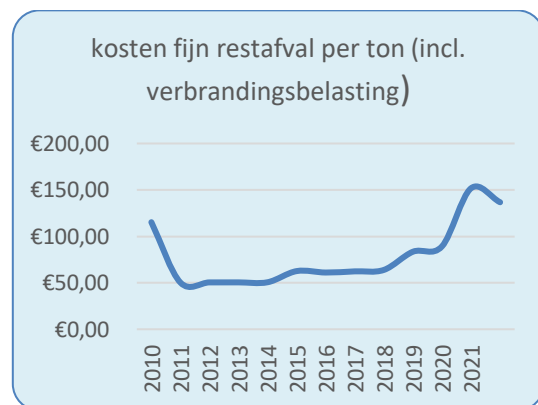
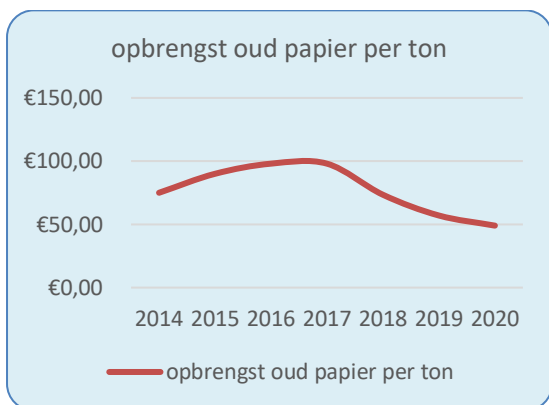
De verwerkingskosten en opbrengsten liggen veelal vast in grote contracten via de AVU of via ACV en komen via marktwerking tot stand.

Enkele opvallende ontwikkelingen worden in onderstaande grafieken geschetst. Momenteel is er een daling in opbrengsten van oud papier en karton en ook PMD. De PMD vergoedingen komen tot stand

via landelijke afspraken tussen de overheid en het bedrijfsleven. De papiervergoedingen komen via de markt tot stand.

Er zijn sterke stijgingen in de kosten van verwerking van fijn restafval en grof restafval. Enerzijds worden deze door marktwerking bepaald en daarnaast doordat het rijk werkt met belastingen om te sturen op minder afval en meer circulair omgaan met afval. Dit gebeurt via de afvalverbrandingsbelasting. Vanaf 2025 wordt nog een extra belasting verwacht gebaseerd op de nieuwe Wet CO2-heffing industrie.

De verwerkingscontracten voor fijn restafval, grof restafval, glas, oud papier en PMD worden door de AVU afgesloten. ACV draagt zorg voor de verwerkingscontracten van de gescheiden grof afvalstromen op het afvalbrengrstation. Door samen te werken worden in het algemeen betere voorwaarden en prijzen verkregen dan als individuele gemeenten percelen in de complexe afvalmarkt te zetten .

2.2.2. De afvalstoffenheffing

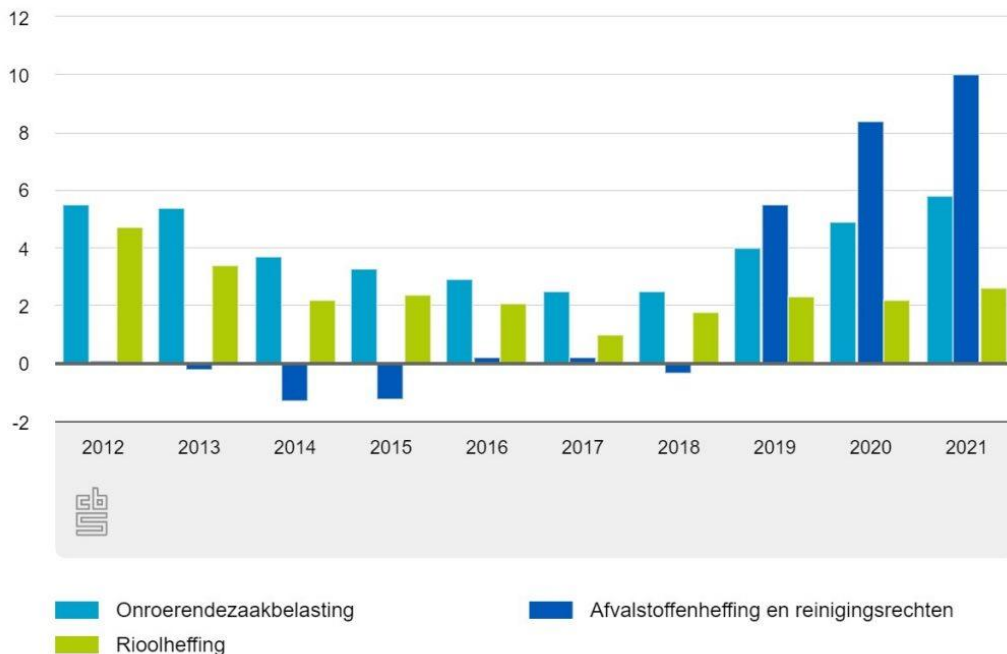
Het is van belang om ook te kijken naar de kosten die worden toegerekend aan de bewoners. Deze kosten vinden haar weerslag in de afvalstoffenheffing. Deze wordt berekend op basis van meerdere onderdelen waaronder de kosten voor dienstverlening, communicatie, inkomsten uit grondstoffen en kosten voor verwerking.

Het CBS laat in onderstaande grafiek zien dat landelijk het beeld is dat de afvalstoffenheffing de laatste jaren sterk stijgt door een stijgende afvalverbrandingsbelasting en door marktontwikkelingen

(dalende opbrengsten voor PMD, glas en oud papier). Daarnaast heeft Veenendaal ook keuzes gemaakt – met als doel meer service voor bewoners van hoogbouw en meer afvalscheiding – die kostenverhogend hebben gewerkt, zoals bijvoorbeeld de inzameling van groente-, fruit- en etensresten bij hoogbouw).

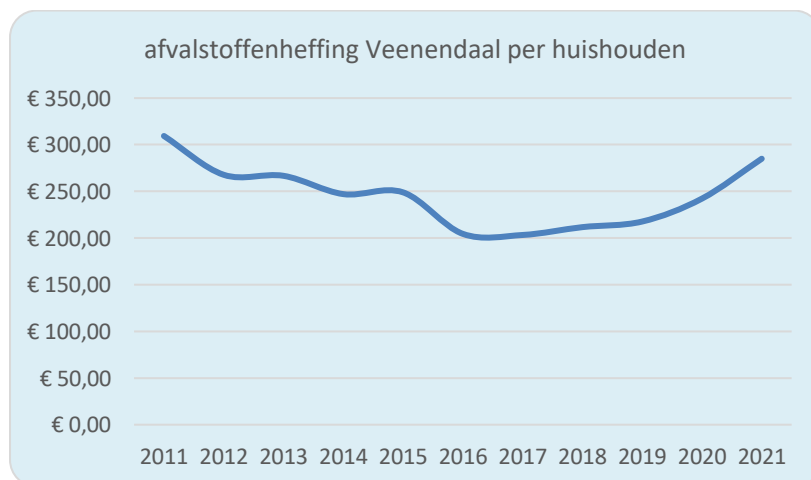
Ontwikkeling opbrengst gemeentelijke heffingen, begroting

% verandering t.o.v. een jaar eerder

De ontwikkeling van de afvalstoffenheffing in Veenendaal wordt weergegeven in de volgende grafiek. Door het gevoerde beleid en ondanks de hoge verwerkingstarieven waar we sinds dit jaar mee te maken hebben, ligt de afvalstoffenheffing nog onder het niveau van 10 jaar geleden.

Verdere verhoging is te verwachten door lagere vergoedingen voor PMD en doordat afvalverbrandingsinstallaties vanaf 1 januari 2021 vallen onder de nieuwe Wet CO₂-heffing industrie. Hierdoor moeten zij een jaarlijks oplopende heffing betalen over hun CO₂-uitstoot. Vanaf 2025 kan dit leiden tot een extra belasting van ca. 2 euro per ton oplopend naar 15 euro per ton in 2030.

3. Uitvoering maatregelen beleidsplan 2012-2020

3.1. Algemeen

Het beleidsplan 2012-2020 is inmiddels verlopen. Hieronder worden de uitgevoerde maatregelen beschreven. Naast de maatregelen uit dit beleidsplan zijn er ook maatregelen doorgevoerd die in 2012 nog niet voorzien waren, maar door de ontwikkelingen nodig waren. Deze zijn eveneens terug te vinden in de volgende tabel.

De aanvankelijke hoofdoelstelling van 65% afvalscheiding is via de programmabegroting gedurende de looptijd van het plan 2012-2020 in overeenstemming gebracht met de landelijke VANG-doelstellingen van maximaal 100 kg restafval (fijn+grof) per inwoner per jaar en 75% afvalscheiding.

Deze doelstelling is bijna gehaald. Veenendaal is gedaald van 241 kg naar 122 kg ongescheiden (fijn+grof) restafval per inwoner per jaar en 73,6% afvalscheiding.

3.2. Aangegeven acties

Het plan 2012-2020 telde 18 maatregelen. Onderstaande tabel geeft weer hoe de invoering verlopen is.

Nr.	Maatregel	Uitvoering
Doel:	In stappen van afvalinzameling naar grondstoffeninzameling	
1.	intensiveren kunststofinzameling	Er is opgeschaald van een 4- wekelijkse inzameling met zakken naar een driewekelijkse inzameling met klike's (laagbouw) en een wekelijkse inzameling met zakken (hoogbouw)
2.	grof afval: halen is betalen jan. 2013	Uitgevoerd en per 1 januari 2021 verfijnd naar een gecombineerd punten/betalingsstelsel zodat bewoners keuze hebben tussen halen of brengen
3.	twee pilots: beperken volume restafval 2e kwartaal 2013	De pilots frequentieverlaging (inzameling eens per 4 weken) en diftar zijn uitgevoerd in twee proefwijken
4.	inzameling droge fracties in grijze klike en restafval in wijkverzamelcontainers 2015 (alternatief voor maatregel 5)	Niet uitgevoerd, maatregel 5 is uitgevoerd. Dit was een alternatief voor maatregel 5.
5.	opschalen beste pilot uit maatregel 3 2015	Invoering betalen per aanbidding restafval (diftar) met ingang van 2016
Doel:	Optimaliseren bestaande inzamelstructuren (service)	
6.	optimaliseren en professionalisering oud papier inzameling	Uitgevoerd, de inzameling met vrijwilligers is beperkt tot VvE's en bewonerscsc's. Overige verenigingen uitsterfconstructie. Papierklike's kleine hoogbouw.
7.	Evaluatie intensivering textielinzameling	Kwartaalmonitoring textielinzameling
8.	Optimalisering inzameling glas (locaties optimaliseren, in centrum, bij winkelcentra en bij herontwikkeling ondergronds).	Continu
9.	Optimaliseren afvalbrengstation	De educatieruimte is gerealiseerd. De stroom bouw- en sloopafval die aanvankelijk wel geaccepteerd is, wordt per 2021 niet meer geaccepteerd om bedrijfsafval te weren
10.	Uitsterfconstructie Biocom compostvat.	Uitgevoerd, omdat grootschalig verwerken tot biogas en compost een hoger milieurendement heeft

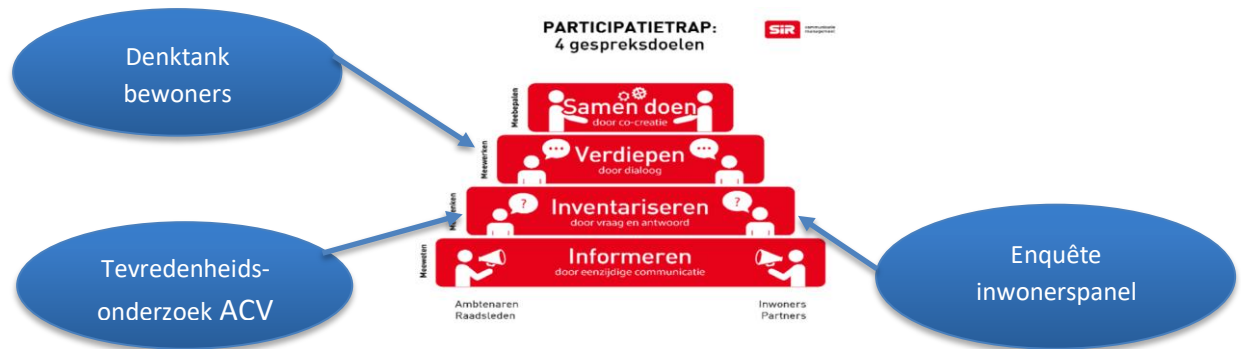
11.	Ondergronds restafvalinzameling binnenstad	Gerealiseerd
12.	Onderzoek naar verdere uitrol zijbelading	Onderzoek is uitgevoerd en zijladers ingevoerd in vrijwel gehele stad
13.	Plaatsing van 4 watertappunten op straat (tegengaan zwerfvuil)	Uitgevoerd
14.	Continuering luiერinzameling	Uitgevoerd
Doel:	Betere educatie en communicatie	
15.	Basisscholen kunnen meedoen aan gescheiden inzameling van grondstoffen door gemeente.	Uitgevoerd, met inzet van schone buurtcoaches
16.	Introductie afvalkalender app en afschaffen papieren afvalkalender. Doel: kostenreductie, altijd actuele adresgebonden informatie, bijdrage aan digitaal Veenendaal.	Uitgevoerd
17.	Jaarlijks seizoensgebonden communicatieplan.	Uitgevoerd en belegd bij afdeling communicatie ACV
18.	Verbetering afvalhandhaving.	Deels uitgevoerd onder meer door inzet bestuursrecht ipv strafrecht en capaciteit.

Naast de maatregelen in dit beleidsplan is nog een aantal verbeteringen en onderzoeken uitgevoerd.

1.	Invoering inzameling groente, fruit en etensresten bij hoogbouw	Invoering loopt
2.	Optimalisering inzameling oud papier bij hoogbouw	Aanvullend zijn boventallige ondergrondse containers voor restafval omgevormd tot oud papier containers t.b.v. hoogbouwbezoekers
3.	Inzet schonebuurtcoaches	De schonebuurtcoaches worden ingezet voor educatie bij scholen, de organisatie van zwerfvuilacties, het geven van voorlichting over afvalscheiding aan bewoners en het corrigeren van onjuist aanbiedgedrag
4.	Bewonersenquête invoering diftar	In 2017 is de tevredenheid over de nieuwe inzameling door bewoners beoordeeld met een 8,0 door laagbouwbezoekers en een 7,2 door hoogbouwbezoekers. Hoogbouwbezoekers waren vooral ontevreden over het ontbreken van voorziening voor groente, fruit en etensresten

4. Wat vinden onze bewoners?

Het taakveld van de huishoudelijke afvalinzameling raakt de leefwereld van elk huishouden in Veenendaal. Immers iedereen heeft afval en heeft hier in meer of mindere mate een mening over. Daarom is de mening van de bewoners van Veenendaal op verschillende manieren gepeild en heeft een groep betrokken bewoners zich aangemeld om mee te denken over dit beleidsplan. Participatie heeft plaatsgevonden op verschillende niveaus, zoals onderstaande ladder laat zien.

4.1. Tevredenheidsonderzoek ACV

ACV heeft in 2020 een klanttevredenheidsonderzoek laten uitvoeren in haar gehele werkgebied (Ede, Renkum, Renswoude, Veenendaal, Wageningen), met name gericht op de uitvoering van de afgesproken taken voor afvalinzameling en afvalcommunicatie. De bewoners van het ACV gebied geven de uitvoering een rapportcijfer 7,9.

4.2. Enquête inwonerspanel Veenendaal

Gemeente Veenendaal heeft een onderzoek laten uitvoeren onder het bewonerspanel van de stad. Hierin zijn verschillende vragen gesteld, waarvan de antwoorden zijn verwerkt in dit beleidsplan.

Een aantal beleidslijnen die getoetst zijn en draagvlak hebben zijn:

- Een evenredige afweging van de aspecten service-kosten-milieu
- PMD bronscheiding continueren
- Waardevolle afvalstromen zonder puntenaftrek bij afvalbrenngstation brengen
- Betalen per aanbieder continueren
- Aandacht voor communicatie
- Aandacht voor schoon

Het volledige rapport is te vinden als bijlage 4 bij dit plan.

4.3. Klankbordgroep afvalbeleid

Met een kleine groep van inwoners van Veenendaal heeft een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden waarin dieptegesprekken zijn gevoerd over het afvalbeleid van de afgelopen 8 jaar en de gewenste koers voor de komende jaren. Deze groep is tot stand gekomen via een oproep op de gemeentepagina en via de bewonersenquête.

De aanbevelingen uit deze groep samengevat:

- Meer aandacht voor **preventie** (voedselverspilling)
- **Communicatie** (continu, creatief, persoonlijk)
- Richt je op de **toekomst** (kinderen, jongeren)
- **Bronscheiding** moet uitgangspunt blijven (i.v.m. bewustwording en kwaliteit grondstoffen)
- Puntensysteem ABS prima, maar **waardevolle stromen wel onbeperkt** brengen
- Probeer grip te krijgen op de **hele keten**

5. Doelen en ambities

De nieuwe doelen zijn gebaseerd op landelijk beleid, op de ambities uit de door de raad vastgestelde Omgevingsvisie en het raadsprogramma “Iedereen doet mee”. Deze doelen zijn:

1. Veenendaal circulair
2. Veenendaal energieneutraal
3. Samen maken we de stad
4. Schoon, heel en veilig

Deze doelen worden in de onderstaande paragrafen verder uitgewerkt en vertaald naar het taakveld van de huishoudelijke afvalinzameling.

5.1. Veenendaal stimuleert een circulaire economie

De Omgevingsvisie geeft aan dat Veenendaal in lijn met landelijk beleid in 2050 100% circulair wil zijn. Dat betekent dat er geen afval meer is, maar dat al het afval weer wordt ingezet als grondstof. Enerzijds vraagt dit een inzamelsystematiek die dit goed faciliteert en anderzijds vraagt dit bewustwording bij burgers over afvalpreventie, afvalscheiding en hergebruik.

Doelstelling 2025

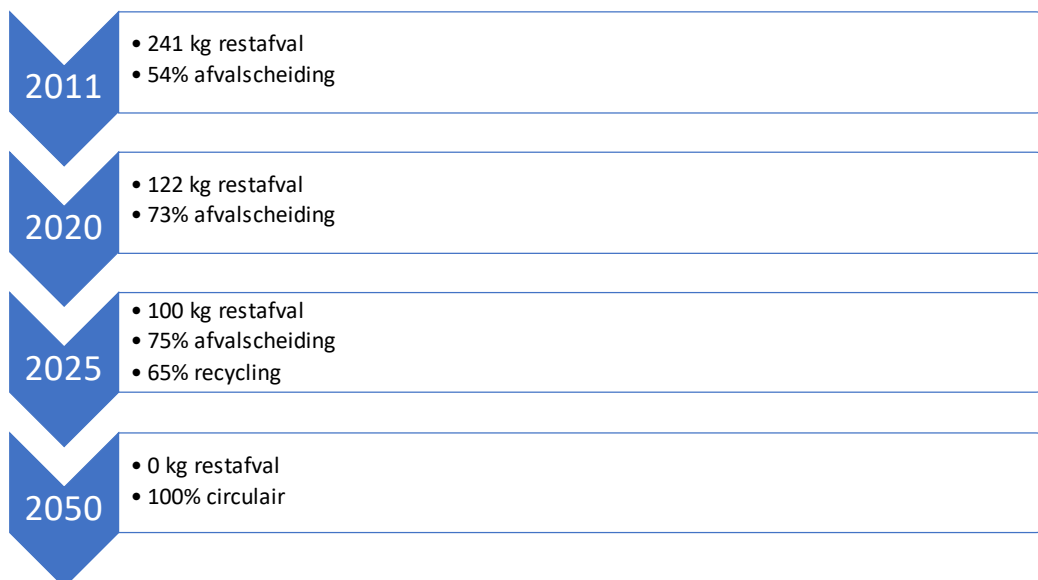
Het landelijke doel van 100 kg afval per inwoner per jaar is nog niet gehaald, maar we zijn goed op weg. Als tussendoel kiezen we nu 100 kg per inwoner per jaar voor 2025, 75% afvalscheiding en 65% recycling.

Met deze doelen focussen we niet alleen op meer afvalscheiding, maar ook op betere recycling.

Want het gaat niet alleen om meer afval scheiden, maar ook om beter afval scheiden. Want betere afvalscheiding leidt tot hoogwaardiger hergebruik. Dus naast kwantiteit ook kwaliteit.

“We werken toe naar een circulaire economie. We faciliteren initiatieven die bijdragen aan het sluiten van lokale en regionale kringloopketens, respectievelijk het verkorten van die ketens. Dit krijgt voorrang boven initiatieven die daar geen bijdrage aan leveren.”

Uit: Omgevingsvisie Veenendaal 2020

Uitgangspunt 1: Bronscheiding is het uitgangspunt

Bronscheiding is voor de meeste afvalstromen om technische redenen het uitgangspunt. Veel stromen zijn waardeloos als ze gemengd zijn met andere stromen. Oud papier is waardeloos als het in aanraking is geweest met gft. Textiel moet schoon en droog zijn voor een goede verwerking.

Keuze PMD

Voor PMD bestaan er twee goede opties: bronscheiding of nascheiding. Beide methoden leveren goed recyclebare grondstoffen op en passen binnen de bestaande verwerkingscontracten. Welke manier gewenst is hangt af van een vergelijking met de huidige inzameling, qua gemak, financiën en milieurendement. De bekende kosten, service, milieudriehoek.

In bijlage 1 is deze afweging onderbouwd. Op basis van de vergelijking van het resultaat, de kosten, het draagvlak bij de inwoners en de consistentie van de communicatieboodschappen en bewustwording rond het thema circulaire economie, is de conclusie dat ook voor PMD bronscheiding het uitgangspunt moet blijven in Veenendaal.

De keuze voor bronscheiding voor alle stromen draagt bij aan een uniforme communicatie met een heldere eenduidige boodschap. En het vergroot de betrokkenheid en draagvlak van bewoners bij het thema circulariteit.

Voorsortering en nascheiding worden ingezet in aanvulling op het uitgangspunt van bronscheiding. Zo vindt op de afvaloverslag van ACV voorsortering plaats op stoffen die de verdere scheiding en recycling belemmeren.

Keuze beleid afvalbrenghstation

Op 26 november 2020 heeft de raad een motie aangenomen over het afvalbrenghstation.

Deze motie had de volgende inhoud:

- Een evenwichtig overzicht van gratis en te betalen afvalstromen bij het afvalbrenghstation.

- Een differentiatie van de tarieven voor een bezoek aan het afvalbrengstation naar gelang de kosten van verwerking van de betreffende afvalstromen.
- Een redelijk tarief voor het laten ophalen van grof vuil bij huis.

Er is veel draagvlak onder inwoners voor deze wijziging om bepaalde afvalsoorten buiten het puntensysteem te laten vallen. Inwoners hebben via een bewonersenquête aangegeven dit van belang te vinden. Ook is de maatregel voor Restore Kringloop van belang omdat het afvalbrengstation het belangrijkste brengpunt is voor kringloopgoederen. Daarom is afgeweken van het tijdstip dat in de motie stond en heeft het college besloten dit alvast per 31 mei te gaan invoeren op onderstaande wijze.

1. *Per 31 mei 2021 wordt het mogelijk een aantal stromen gratis (na reservering en zonder puntenaftrek of kosten) te komen brengen.*

Dit zal gelden voor de volgende afvalstromen:

- Kringloopgoederen (Restore)	- PMD
- Klein Chemisch afval	- Metalen
- Brandblussers	- Papier en karton
- Gasflessen	- Glas
- Kleding/textiel	- Vlakglas
- Groenafval	- Incontinentiemateriaal/luiers
- Piepschuim	- Dode gezelschapsdieren
- Elektrische apparaten (wit/bruingoed)	

Het gaat hier veelal om afvalstromen die ook in de wijk of bij de huisinzameling kosteloos kunnen worden aangeboden, aangevuld met een aantal stromen, waarvan gewenst is dat ze, indien nodig, frequent en laagdrempelig gebracht kunnen worden.

2. *Er vindt geen verdere differentiatie in tarieven plaats.*

In Ede heeft men een aantal jaren gewerkt met gedifferentieerde tarieven. Dit leidde tot veel discussies op het afvalbrengstation en foutief aanbodgedrag. Daarom is Ede per 1 januari 2021 afgestapt van gedifferentieerde tarieven. Op basis van deze ervaringen hanteren wij net als de gemeente Ede een vast tarief van 10 euro vanaf het 7e punt.

3. *Het huidige tarief voor het laten ophalen van grof vuil bij huis is redelijk en daarom ongewijzigd.*

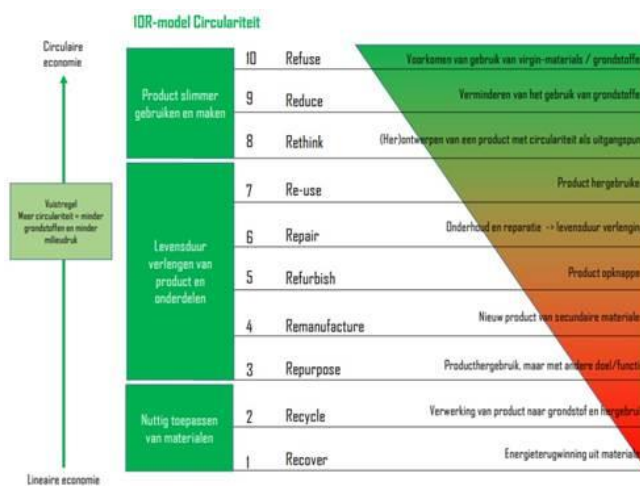
Het huidige zes-puntensysteem, dat is ingegaan per 1 januari 2021, kan flexibel naar wens worden ingezet voor brengen (6 keer), halen (2 keer) of een combinatie hiervan. Vanaf het 7^e punt geldt € 10,- per punt. Analyse van de haalkosten binnen het oude en nieuwe systeem voor halen van grof afval levert dit beeld:

	Kosten cumulatief halen € 15,- per keer (oude regeling)	Halen binnen puntensysteem 3 punten of € 30,-	Kostprijs halen (excl. verwerkingskosten)
1e keer	€ 15,-	€ 0,- (3 punten)	€ 43,-
2e keer	€ 30,-	€ 0,- (3 punten)	€ 86,-
3 ^e keer	€ 45,-	€ 30,-	€ 129,-
4 ^e keer	€ 60,-	€ 60,-	€ 172,-

Het haaltarief van 3 punten of € 30,- als de punten op zijn, is redelijk in vergelijking met de kostprijs. Voor bewoners is dit pas duurder dan het oude systeem bij vaker dan 4 keer laten halen (mits hiervoor punten ingezet worden).

Het nieuwe beleid is met name, maar niet uitsluitend, vriendelijker en bedoeld voor kwetsbare groepen (ouderen, mensen met een beperking) en huishoudens zonder auto. I.v.m. eenvoud en uitvoerbaarheid kan iedereen echter kiezen voor flexibele inzet van de punten.

Uitgangspunt 2: Keuzes worden gebaseerd op ladder van circulariteit

De ladder van circulariteit geeft weer wat de voorkeursvolgorde is voor de verschillende afvalstromen. We moeten ons realiseren dat de invloed van de gemeente niet op alle treden van deze ladder ligt. Op sommige punten zijn vooral de landelijke overheid en het bedrijfsleven aan zet (denk aan statiegeld, geen gratis tasjes, producten met minder verpakkingen).

De gemeente kan echter wel een stimulerende rol spelen naar veel partijen die actief zijn in deze keten.

Uitgangspunt 3: we wegen de kwaliteit en waarde van afval mee

We vinden het niet alleen belangrijk om veel afval te scheiden maar ook om dit goed te doen en daarbij de juiste keuzes te maken. De sorteerproeven laten zien dat de meeste kansen liggen in een goede scheiding van etensresten.

Etensoverblijfselen voorkómen (preventie), maar als ze toch ontstaan op de juiste manier afvoeren, verbetert tevens de kwaliteit van andere afvalstromen. Etensresten bij oud papier, PMD of textiel verminderen de kwaliteit sterk en dat moet voorkomen worden. Etensresten bij het restafval maken – vanwege het hogere verwerkingstarief – de afvalverwerking onnodig duur. Bovendien staat verbranding van restafval op de laagste trede van de ladder van circulariteit.

De focus ligt daarnaast op waardevolle afvalstromen. Met name elektrische apparaten en textiel bieden veel kansen, niet alleen omdat ze een grote impact hebben qua CO₂ uitstoot, maar ook interessant zijn op het gebied van sociale duurzaamheid.

Uitgangspunt 4: we leggen de primaire verantwoordelijkheid voor een circulaire economie bij producenten

De invloed van gemeenten in de stap naar een 100% circulaire economie is beperkt. Veel producten zijn niet circulair ontworpen en hebben nauwelijks waarde in de afvalfase. Denk hierbij aan samengestelde plastics. Het bedrijfsleven zou eigenaar van en verantwoordelijk moeten zijn voor hetgeen zij op de markt brengt, inclusief de kosten voor milieuverantwoorde verwijdering. Het bedrijfsleven moet worden geprikkeld of verplicht tot slimmere (integrale) duurzamere retournamesystemen en het zoveel mogelijk produceren van circulaire en veilige producten die hun waarde behouden. Via samenwerkingsverbanden zoals VNG, AVU, RKN en Cirkelwaarde nemen wij deel aan deze discussie en stimuleren wij het bedrijfsleven tot het nemen van deze verantwoordelijkheid. En voorbeeld is de verantwoordelijkheid voor recycling van textiel die nu bij het bedrijfsleven wordt neergelegd.

De rol van de gemeente ligt in het werken aan bewustwording bij consumenten en bedrijven en het stimuleren van de afzet van circulaire producten via ons eigen inkoopbeleid.

5.2. Veenendaal werkt aan de energietransitie

Algemene doelstelling:

Binnen het programma Energieneutraal Veenendaal is de doelstelling om in 2030 55% minder CO₂ uit te stoten ten opzichte van 1990. In 2050 wil Veenendaal energieneutraal zijn.

Door het huidige afvalbeleid heeft Veenendaal 300 kg CO₂ per persoon per jaar bespaard door afvalscheiding en hergebruik.

1 ton CO₂ uitstoot komt overeen met...

- **8 maanden elektriciteitsverbruik (grijs) door een gemiddeld huishouden in NL**
(gemiddeld elektriciteitsverbruik per huishouden per jaar: 2765 kWh, bron Milieucentraal. 1800 kWh is 1 ton CO₂)
- **Een half jaar lang rijden door 1 auto op benzine in NL**
(gemiddeld aantal km's per jaar met personenauto, benzine: 9.994 km, bron CBS)
- **Een jaar lang rijden door 1 E-auto op grijze stroom in NL**
(gemiddeld aantal km's per jaar met een personenauto, alle brandstoffen: 11.198 km, (gemiddelde van een personenauto genomen, omdat E-auto gemiddeld aantal km's niet bekend, bron CBS)
- **72 enkele reizen van Amsterdam naar Parijs met de HSL**
- **2,6 economy vluchten van Amsterdam naar Rome**

“We gaan steeds meer duurzaam opgewekte energie gebruiken en weten meer te besparen. In 2030 is minimaal 50% van onze energie duurzaam opgewekt. In 2050 zijn we energieneutraal en zijn we in staat om samen met (regionale) partners vraag en aanbod in balans te houden”

Uit: Omgevingvisie Veenendaal 2020

Doelstelling afvalverwerking

Wij zetten afval in voor het opwekken van energie, maar pas als een hogere vorm van hergebruik niet mogelijk is (zie ladder van circulariteit). Op dit moment wordt energie gewonnen bij de verbranding van restafval en biogas bij de verwerking van bio-afval.

Doelstelling afvalinzameling

We willen naar een CO₂-neutrale afvalinzameling.

ACV is in dit dossier voor ons een belangrijke speler. Ook zij heeft duurzaamheid als belangrijke randvoorwaarde in haar beleid staan. ACV ontwikkelt daarom momenteel een strategie om te komen tot een vroege, maar tevens verantwoorde, implementatie van emissieloze voertuigen.

Reeds 40% van de ACV-vuilniswagens rijdt op groen gas. Leveranciers zetten momenteel echter in op elektrisch of waterstof aangedreven voertuigen. Het aanbod aan gasvoertuigen neemt daardoor af.

In deze transitiefase zijn elektrische of waterstof voertuigen óf nog niet verkrijgbaar, of nog in ontwikkelstadium. In ieder geval ook nog zeer kostbaar. Daarnaast spelen factoren als inzetbaarheid, kosten en mogelijkheden om te laden (elektriciteit) en tanken (waterstof) een rol. Algemeen wordt onderkend dat voor deze transitie een gezamenlijke aanpak noodzakelijk is, maar dat de opgave voor grote voertuigen nog kostbaar en complex is. ACV neemt deel in een waterstofpilot binnen haar vestigingsplaats gemeente Ede.

ACV verwacht dat een deel van de bestaande dieselveertuigen ook nog enige tijd zullen moeten blijven rijden. Ook voor deze voertuigen wordt onderzocht hoe uitstoot en CO₂-productie kunnen worden verlaagd.

5.3. Samen maken we de (circulaire) stad

De huisvuilinzameling biedt tal van mogelijkheden samen te werken aan het doel van een circulaire samenleving. Samen met bewoners, bedrijven, instellingen zoals Reinaerde, en bedrijven waar plaats is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoals Restore Kringloop en Road2work.

Hieronder staat een greep uit de initiatieven van de afgelopen jaren die, naast een bijdrage aan de circulaire economie, tevens bijdragen aan sociale doelstellingen zoals het versterken van de sociale cohesie, meer mensen een zinvolle dagbesteding geven en mensen terugbrengen naar de arbeidsmarkt.

- Gezamenlijk met burens een gf+e zuil aanvragen
- Mensen een zinvolle dagbesteding geven door maatwerk afvalinzameling met de elektrische bakfiets door cliënten van Reinaerde
- Road2work demonteert afgedankte elektrische apparaten en biedt werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Restore Kringloop zamelt apparaten, textiel en kringloopgoederen in en verwerkt alles in de volgorde verkoop, reparatie, materiaalhergebruik, verbranding. Restore biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk en mensen met een kleine beurs producten.
- Cliënten van Reinaerde sorteren speelgoed voor Restore Kringloop
- Wecycle-acties door verenigingen

“We stimuleren inwoners om met initiatieven te komen voor hun eigen buurt”

Uit: Omgevingvisie Veenendaal 2020

Door dergelijke initiatieven vertellen en verspreiden we het verhaal van de circulaire economie en worden partijen aan elkaar verbonden.

Doelstelling

We versterken en stimuleren de samenwerking met en tussen bewoners en partners in de stad en de regio om de doelstellingen op het gebied van de circulaire economie te realiseren.

5.4. Schoon, heel en veilig

Inwoners voelen zich veilig op straat als hun woonomgeving schoon, heel en veilig is. We streven daarom naar wijken en straten zonder zwerfvuil en zonder afvaldumpingen en bijplaatsingen. Dat betekent dat het serviceniveau zodanig moet zijn dat de inzamelmethode dumpen of bijplaatsen ontmoedigt. Tegelijk is het niet mogelijk om op elke hoek van de straat alle afvalstromen kwijt te kunnen en op elke hoek prullenbakken te plaatsen. De kosten-service afweging speelt hier een rol.

Aan het burgerpanel zijn vragen gesteld over zwerfafval. Onderstaand vindt u de resultaten. Tevens worden 4-wekelijks schouwen uitgevoerd naar de hoeveelheid zwerfvuil.

We zien dat de beleving van zwerfvuil niet aansluit bij de verzorgende kwaliteit zoals deze geschouwd wordt. De schouwen voor zwerfvuil laten een A/B kwaliteit zien over het afgelopen jaar (zie bijlage 2). De score voor legen van prullenbakken zou voor het gewenste B-niveau iets hoger moeten liggen. (90% B niveau i.p.v. 84%). Hierbij moet wel opgemerkt worden dat het afgelopen jaar vanwege de coronapandemie een uitzonderlijk jaar was.

De oorzaak van de discrepantie tussen beleving en schouwresultaten, zou kunnen liggen in de corona-situatie waardoor mensen vaker thuis zijn, en zich dus meer bewust zijn van hun omgeving. Dat men negatiever is over de hoeveelheden zwerfafval in het algemeen in Veenendaal, dan de hoeveelheden zwerfafval in de eigen straat, kan verklaard worden door availability heuristics, waarbij men de neiging heeft om een eenmalige negatieve ervaring onevenredig zwaar te laten wegen in de mening over een bepaald onderwerp. (Tversky & Kahneman, 1973). Dit verschijnsel zien we ook bij bijvoorbeeld hondenpoep of zwerfafval bij een afrit van de snelweg.

	N*	(Zeet) mee eens	Neutraal	(Zeet) mee oneens
Ik ervaar zwerfafval in mijn eigen straat	1147	58%	13%	29%
Ik ervaar zwerfafval in Veenendaal	1141	85%	9%	6%
Ik raap wel eens zwerfvuil op	1143	61%	14%	24%
Ik doe regelmatig mee aan zwerfvuilacties (bijv. de Veenendaal schoon acties, Team Clean ed.)	1089	6%	16%	77%
Ik zou wel mee willen doen aan zwerfvuilacties (kijk op duurzaamveenendaal.nl/afval)	1074	20%	29%	51%
Ik vind de regel dat winkels het gebied rond hun winkel (tot 25 meter) schoon moeten houden een goede regel.	1140	77%	11%	12%

Doelstelling

We realiseren een CROW B-kwaliteit in openbare ruimte en A-kwaliteit in het centrum (IBP doelstelling) op het gebied van zwerfafval en een grote betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van bewoners bij het thema schoon en zwerfvuil.

6. Uitvoeringsprogramma

Gelet op al het bovenstaande onderscheiden wij verschillende werkzaamheden en projecten welke een bijdrage gaan leveren aan de tussendoelstelling voor 2025, zoals eerder geformuleerd (75% afvalscheiding, 65% recycling en 100 kg restafval per inwoner per jaar), of anderszins een antwoord zijn op bijvoorbeeld verzoeken en opmerkingen vanuit bewoners.

De maatregelen worden verdeeld in 4 groepen aansluitend bij de eerdere hoofdstukken. Voor een overzicht en de planning verwijzen wij naar bijlage 3.

5. Veenendaal circulair
6. Veenendaal energieneutraal
7. Samen maken we de stad
8. Schoon, heel en veilig

6.1. Veenendaal circulair

Veenendaal heeft als tussendoelstelling voor 2025, minder dan 100 kilo restafval per persoon en minimaal 65% recycling. Hiervoor moet minimaal nog 30 kilo worden omgebogen. Zoals uit de sorteeranalyses blijkt bieden de fracties GFT en grofvuil de beste mogelijkheden naast PMD, oud papier en luiers.

6.1.1. Uitrol GF+e hoogbouw

We gaan onverminderd door met de uitrol van de mogelijkheden voor het gescheiden aanbieden van GF+e door de hoogbouw. Binnen de uitvoeringsperiode van dit plan is er een gemeentedeekkende inzamelstructuur voor gf+e bij hoogbouw.

6.1.2. Meer en beter PMD

We willen meer én beter PMD scheiden en hergebruiken. Dit gaan we bereiken door communicatiecampagnes om de mensen nog meer bewust te maken van de mogelijkheden van PMD scheiding (de juiste bak voor de juiste stromen). Daarnaast pakken we onze rol via samenwerkingsverbanden om met het bedrijfsleven in gesprek te blijven over circulaire verpakkingen.

6.1.3. *Beleid grof afval afvalbrengrstation*

We passen het beleid voor het afvalbrengrstation aan met het oog op serviceverhoging voor herbruikbare stromen en vermindering van de dure stroom grof huishoudelijk afval. Waardevolle grondstoffen zoals kringloopgoederen, oud papier, groen afval etc. kunnen zonder aftrek van punten gebracht worden. Deze maatregel is vervroegd ingevoerd tijdens het opstellen van dit beleidsplan en zal worden gemonitord.

6.1.4. *Optimaliseren oud papier inzameling*

We optimaliseren de oud papierinzameling om de hoeveelheid oud papier in het restafval te verminderen en bijplaatsing van vooral karton te voorkomen. Op verzoek van en in overleg met bewoners zal op plekken waar onvoldoende voorzieningen zijn, een kostenefficiënte oplossing worden gezocht voor de inzameling van oud papier bij hoogbouw. Daarnaast zal onderzocht worden hoe we beter kunnen inspelen op de grote stromen karton die tegenwoordig via het internetwinkelen vrijkomen. De samenstelling van het oud papier is substantieel anders dan een aantal jaren geleden en dat vraagt onderzoek naar de mogelijke aanpassingen.

6.1.5. *Uitbreiden luierinzameling*

Op dit moment is er nog geen grootschalige en rendabele verwerking van luiers in bedrijf. De verwerking van luiermateriaal tot herbruikbare grondstoffen verkeert nog in de experimentele fase. Veenendaal levert hiervoor gescheiden luiermateriaal aan. Omdat in het restafval nog altijd veel luiermateriaal aanwezig is ligt hier een kans om de hoeveelheid restafval verder te verminderen. Zodra de verwerking van luiermateriaal leidt tot meer hergebruik tegen acceptabele kosten is het uitbreiden van gescheiden inzameling zinvol en voordeliger.

6.1.6. *Onderzoek hoogwaardige verwerking etensresten*

De ladder van circulariteit geeft aan dat afval zo hoogwaardig mogelijk wordt hergebruikt. Voor etensresten afkomstig van de hoogbouw wordt onderzoek gedaan naar meer hoogwaardiger verwerking dan de huidige verwerking tot biogas en compost. Onderzoek in samenwerking met Cirkelwaarde en AVU moet uitwijzen of de omvang en samenstelling zodanig is dat in de toekomst wellicht betere (experimentele) opties mogelijk zijn.

6.1.7. *Recyclevoorbeelden*

Bewustwording van bewoners is van belang om uiteindelijk 100% circulair te kunnen worden als samenleving. Zichtbaar zal worden gemaakt wat er met de ingezamelde stromen gebeurt. Getracht zal worden dit zo concreet mogelijk te maken. Plastic naar fleece, gft naar compost. Daarvoor is niet alleen inzicht in de stroom, maar ook het uiteindelijke resultaat nodig. Per half jaar/per jaar lichten we één afvalstroom uit. Dit naar voorbeeld van de compostweek die eerder is gehouden: 'Uw gft wordt uw compost'.

6.2. *Veenendaal energieneutraal*

Binnen een energieneutraal Veenendaal liggen de kansen gerelateerd aan de huishoudelijke afvalinzameling vooral op de inzet van duurzame voertuigen. Voor afvalverwerking staat de inzet

voor energie laag op de ladder van circulariteit en zetten we eerst in op andere vormen van hergebruik voordat de inzet voor energie aan bod komt.

6.2.1. Duurzame inzameling

Stapsgewijs gaan we een CO2 neutrale afvalinzameling realiseren. ACV ontwikkelt een verduurzamingsplan en in overleg met de aandeelhoudende gemeenten een vroege en verantwoorde implementatiestrategie naar emissieloze voertuigen. Daarbij spelen factoren als inzetbaarheid, kosten en mogelijkheden om te laden (elektriciteit) en tanken (waterstof) een rol.

6.3. Samen maken we de stad

Uit met name de klankbordgroep kwam naar voren dat gemeente, bedrijven en bewoners samen moeten werken aan preventie en recycling. Communicatie wordt daarbij erg belangrijk geacht. Zeker ook ten aanzien van jongeren.

6.3.1. Jong geleerd

We continueren de educatie over afvalscheiding en hergebruik door dit onderdeel samen met ACV verder uit te werken naar concrete lessen voor het basisonderwijs. We willen elk jaar minimaal elke groep 7 en 8 een rondleiding geven bij ACV, dan wel dat zij een les over afval, afvalscheiding en zwerfafval hebben gehad.

6.3.2. Afvalscheiding en zwerfvuil middelbaar onderwijs

De afgelopen jaren is ingezet op afvalscheiding, circulariteit en zwerfvuilacties in het basisonderwijs. Nog niet op alle middelbare scholen wordt deze lijn doorgezet. We streven naar een doorgaande leerlijn rond circulariteit en zwerfvuil, zodat thuis, op de basisschool én op middelbare school hetzelfde gedrag wordt geleerd en toegepast. Via samenwerking met de middelbare scholen willen we elke twee jaar op minimaal één middelbare school de uitrol realiseren van afvalscheiding + zwerfvuilaanpak zoals deze in eerste instantie in samenwerking met het CLV ontwikkeld is. Omdat elke school anders is zal in overleg met de school een maatwerk aanpak van toepassing zijn.

6.3.3. Circulair Platform

Niets is zo inspirerend als mooie en goede lokale voorbeelden. Zo vertellen en verspreiden we het verhaal van een circulaire samenleving. Samen met ACV en indien mogelijk Living lab Regio Food Valley Circulair zal een platform worden ontwikkeld (zo mogelijk regionaal) om bestaande of startende circulaire initiatieven te ontsluiten en zichtbaar te maken. Begin 2022 starten we met een website of anderszins publiek informatiemiddel om frisse circulaire initiatieven zichtbaar te maken.

6.3.4. Projecten met lokale partners

De huisvuilinzameling biedt kansen om sociale en fysieke duurzaamheid te koppelen door samen te werken met partijen zoals Restore kringloop, Road2work en Reinaerde. Wij zien verdere kansen om de inzameling van textiel en vooral kleine elektrische apparaten die nu nog te vaak in het restafval verdwijnen te verbeteren. We starten minimaal 2 projecten in samenwerking met partners.

6.3.5. Recycleroute Binnenstad

In het kader van een duurzame Winkelstad willen we meer recycling, minder bijplaatsingen en minder voertuigen in de binnenstad. Dat draagt bij aan prettiger winkelen en verblijven. Dit doen we door een pilot met een recycleroute voor plastic folie en papier/karton in de binnenstad in samenwerking met de winkeliers te starten. Winkels maken nu soms onterecht gebruik van de voorzieningen voor huishoudens. Dit speelt met name voor oud papier vanwege de gedaalde marktprijzen van oud papier. De papiercontainers zijn hierdoor te snel vol of verstoppt en wordt er bijgeplaatst. Dit project maakt onderdeel uit van het programma Vitale Binnenstad.

6.4. Schoon, heel en veilig

Schoon, heel en veilig zijn belangrijke begrippen bij de inzameling van afval. Heel en veilig behoeven weinig toelichting, maar met name rond schoon omvat dit uitvoeringsprogramma een aantal maatregelen bedoeld om enerzijds het aspect schoon in technische zin te verbeteren en anderzijds te verbeteren op de motivatie en beleving van het begrip schoon.

6.4.1. 25-meter regel

We gaan het schoonhouden van de directe omgeving van winkels stimuleren via meer aandacht voor de 25-meter regel. Door brede communicatie en een actiegericht project wordt de 25-regel (25 meter is het gebied rond de winkel dat een winkeleigenaar op grond van het Activiteitenbesluit moet schoonhouden) opnieuw onder de aandacht gebracht van de ondernemers.

6.4.2. Veenendaal Schoon

Via Veenendaal Schoon werken we aan bewustwording, handhaving en educatie rond zwerfvuil, afval scheiden en circulariteit.

- Eerstelijnscontrole en voorlichting in de wijken en samenwerking met handhaving m.b.t. bijplaatsingen en onjuiste aanbiedingen
- Voorlichting en educatie in wijken en op scholen, zowel over recycling als zwerfvuil
- Organisatie en samenwerking rond Veenendaal Schoon zwerfvuilacties (Veenendaal Schoon weken, samenwerking met Team Clean, buurtpreventers, individuele acties etc.)

Dekking van deze kosten vindt tot en met 2022 plaats via de Nedvang zwerfvuilgelden. Om de doelstellingen uit dit beleidsplan te halen zal dit onderdeel gecontinueerd worden en worden de kosten van de schonebuurtcoaches ondergebracht in de afvalexploitatie. Uitvoeringskosten zoals de zakgeldvergoedingen en bekostiging van afvalbakken vindt plaats vanuit het beheer openbare ruimte

7. Financiën

Dekking van de kosten van de huishoudelijke afvalinzameling vindt plaats via de afvalstoffenheffing. Elk jaar stelt de raad de tarieven vast en het beleid is dat deze 100% kostendekkend zijn.

De eenmalige kosten uit dit plan (pilot binnenstad) worden gedekt uit de egalisatiereserve.

Structurele kosten en baten van dit plan worden verrekend via de afvalstoffenheffing, die jaarlijks ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. De marktwerking binnen de afvalverwerking (opbrengsten oud papier en glas), de landelijke afspraken over de PMD vergoedingen en nieuwe belastingen vanuit het rijk zijn daarnaast bepalend voor de ontwikkeling van de totale kosten en daarmee de afvalstoffenheffing.

Dit beleidsplan brengt ten opzichte van de schommelingen die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen, relatief kleine wijzigingen in de afvalstoffenheffing met zich mee. Voor het verduurzamingsplan dat ACV gaat opstellen voor haar inzamelvoertuigen geldt dat dit na het gereed zijn van dit plan de aandeelhoudende gemeenten en ACV met elkaar in overleg gaan over de implementatiestrategie.

De afvalstoffenheffing zal stijgen met €3,71 in 2022 en vervolgens oplopend tot €6,51 in 2025. Bijlage 3 laat zien hoe deze kostenstijging is opgebouwd.

Bijlage 1: Uitwerking PMD bron- en nascheiding

Gehanteerde hoeveelheden en eenheidsprijzen bij bron- en nascheiding van de fractie restafval en PMD.

Bronscheiding (huidig)		Nascheiding	
kosten	baten	kosten	baten
Inzamelkosten gelijk		Inzamelkosten gelijk	
Verwerkingskosten AVU voor restafval 6350 ton (€ 136,74)= € 868.300		Verwerkingskosten AVU voor restafval incl. PMD 8950 ton (€ 136,74) = € 1.223.823	
	Opbrengsten PMD 2.600 ton á € 245,- per ton PMD = € 637.000		Opbrengsten PMD 8.950 ton á € 8,90 per ton rest incl. PMD = € 79.655

Saldo van kosten en baten restafval plus PMD

Saldo kosten en baten Bronscheiding	Saldo kosten en baten Nascheiding	Saldo kosten en baten Alleen hoogbouw nascheiding*
Saldo € 230.000 (structureel) zit in huidige afvalbegroting	Saldo € 1.145.000 (structureel) stijging afvalstoffenheffing ca. €33,- t.o.v. huidige afvalstoffenheffing	Saldo € 395.000 (structureel) stijging afvalstoffenheffing €6,- (voor elk huishouden dus ook laagbouw) t.o.v. huidig
	Afschrijving en ophalen klike's (incidenteel) pm	
	Kosten verhogen capaciteit OC (deze zijn nu deels omgebouwd voor oud papier omdat er geen PMD in hoeft) kapitaallasten pm	Kosten verhogen capaciteit OC (deze zijn nu deels omgebouwd voor oud papier omdat er geen PMD in hoeft) kapitaallasten pm
	Kosten invoering en communicatie incidenteel pm	Kosten invoering en communicatie Incidenteel pm

Conclusie:

In deze tabellen wordt het saldo van de structurele verwerkingskosten van restafval en de opbrengsten van met elkaar vergeleken. Bij bronscheiding zijn deze kosten €230.000,-, bij nascheiding €1.145.000 en als alleen bij hoogbouw het PMD via nascheiding wordt gerecycled zijn de kosten €395.000. De inzamelkosten zijn gelijk.

De kapitaallasten voor uitbreiding van ondergrondse containercapaciteit en incidentele projectkosten bij overstap naar PMD nascheiding moeten nader in beeld worden gebracht, indien Veenendaal over zou willen gaan op nascheiding. Naast de kosten spelen ook andere afwegingen een rol bij de keuze voor bron- of nascheiding. Deze staan in onderstaande tabel samengevat.

Bronscheiding	Nascheiding	Alleen hoogbouw nascheiding
Bekend systeem	Gemak (niet nadenken wat hoort bij PMD)	Vraagt minder ruimte in huis en op straat
Bewustwording circulariteit	Vraagt minder ruimte (vooral voordeel bij hoogbouw)	Onduidelijke communicatieboodschap (laagbouw bronscheiden, hoogbouw nascheiden)
Helder in communicatie (alle stromen bronscheiding)	Past minder goed bij diftar (ook voor PMD betalen)	Past minder goed bij diftar (ook voor PMD betalen)
Goede kwaliteit	Goede kwaliteit	Complex, twee tariefstelsel (vgl. voorheen gft-korting hoogbouw)
Bewoners tevreden over huidige PMD inzameling (laagbouw 7,8, hoogbouw 8,0)	Geen PMD-zakken meer op straat (verwaaien)	62% hoogbouw heeft voorkeur voor zelf PMD apart houden, 26 % voorkeur nascheiding

Planning bij keuze voor optie PMD nascheiding:

- September 2021: vaststellen beleidsplan inclusief principe keuze PMD bronscheiding, PMD nascheiding Veenendaal of PMD nascheiding hoogbouw
- Februari 2022: raadsvoorstel uitwerking PMD nascheiding structurele en incidentele kosten en aanvraag kredieten
- Juli 2022: Invoerings- en communicatieplan
- Oktober 2022: verwerken extra kosten PMD nascheiding in afvalstoffenheffing 2023
- 1 Januari 2023: invoering PMD nascheiding

Cijfers PMD nascheiding andere regio's

Het is sterk afhankelijk van de huidige prestaties en de geldende contracten hoe groot de kostenverschillen zijn tussen bron- en nascheiding. In grote lijnen kan gesteld worden dat bronscheidingsgemeenten een lagere

afvalstoffenheffing hebben dan nascheidingsgemeenten en dat binnen bronscheidingsgemeenten het diftar-principe weer verder kostenverlagend werkt.

- IPR Normag Circulus Berkel 2021: nascheiding gemiddeld €14,- per huishouden duurder
- ROVA 2020, cijfers 2019,.

	Gemiddelde hoeveelheid fijn restafval (kg/inw/jr)	Gemiddelde hoeveelheid pmd (kg/inw/jr)	Gemiddelde afvalstoffenheffing ¹⁸ (euro/aansluiting/jr)
Alle gemeenten Nederland	151	23	€232
Gemeenten met bronscheiding	140	25	€223
Gemeenten met nascheiding	205	19	€241
ROVA-gemeenten gemiddeld	116	29	€174
ROVA-gemeenten met diftar gemiddeld	68	37	€162

Bijlage 2 resultaten maandelijkse technische schouw

Resultaten periode 1 april 2020 – 1 april 2021

Bijlage 3 Planning uitvoeringsprogramma

	Maatregel	2022	2023	2024	2025	effect op afvalstoffenheffing per huishouden*
6.1.1.	uitrol groente, fruit en etensresten hoogbouw (o.b.v. uitbreiding met 27 locaties*)	€ 99.300	€ 99.300	€ 99.300	€ 99.300	€3,57
6.1.2.	meer en beter PMD					Uit bestaande begroting
6.1.3.	beleid grof afval afvalbrengrstation	Reeds ingevoerd in 2021				Uit bestaande begroting
6.1.4.	optimaliseren oud papier inzameling*	maatwerk op aanvraag	maatwerk op aanvraag	maatwerk op aanvraag	maatwerk op aanvraag	Pm per jaar per ondergrondse cont. €2550,- (incl. legen)
6.1.5.	onderzoek en mogelijke uitbreiding luierinzameling (uitbreiding met 2 locaties per jaar*)	€ 4.000	€ 8.000	€ 12.000	€ 18.000	Jaarlijks + € 0,14
6.1.6.	onderzoek verwerking etensresten					Uit bestaande begroting
6.1.7.	Recyclevoorbeelden					Uit bestaande begroting
6.2.1.	duurzame inzameling ACV					pm
6.3.1.	jong geleerd					Uit bestaande begroting
6.3.2.	zwerfvuil en afvalscheiding middelbare scholen					Uit bestaande begroting
6.3.3.	circulair platform					Uit bestaande begroting
6.3.4.	projecten lokale partners					Uit bestaande begroting
6.3.5.	pilot recycleroute binnenstad	€ 5.000,-				Eenmalig uit reserve
6.4.1.	25 meter regel					Uit bestaande begroting
6.4.2.	Veenendaal Schoon (SBC)		€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000	€ 2,37
	Evaluatie en plan 2026-2030					Uit bestaande begroting
	Totaal structureel	€ 103.300	€ 173.300	€ 177.300	€ 181.300	
	Totaal effect afvalstoffenheffing	€ 3,71	€ 6,22	€ 6,37	€ 6,51	

Vaste tarief afvalstoffenheffing 2021: €222,32

Gebaseerd op 27.849 huishoudens

*indicatief, uitvoering o.b.v. maatwerk

Bijlage 4 Inwonersonderzoek Afvalbeleid Veenendaal

INWONERSPANEL VEENENDAAL PEILING 1 2021

AFVALBELEID

**Gemeente Veenendaal
Januari-februari 2021**

Uitgave:	Research 2Evolve Tesselschadelaan 15A 1217 LG Hilversum Tel: (035) 623 27 89 info@research2evolve.nl www.research2evolve.nl
Datum:	Januari-februari 2021
Onderzoek:	Inwonerspanel Veenendaal Peiling 1 2021 Afvalbeleid
Projectnummer:	20201203.01
Opdrachtgever:	Gemeente Veenendaal

Het onderzoek is uitgevoerd door Research 2Evolve. Het marktonderzoeksbureau neemt de richtlijnen van de MOA (Markt Onderzoek Associatie) en ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) in acht. Deze richtlijnen zijn bij Research 2Evolve op te vragen. Research 2Evolve is ISO 27001 gecertificeerd en werkt volgens de AVG en de gedragscode voor Onderzoek en Statistiek.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Hoofdstuk 1	Onderzoeksverantwoording	4
1.1	Inleiding	5
1.2	Uitvoering van het onderzoek	5
1.3	Responsoverzicht	5
1.4	Weging	6
1.5	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	6
1.6	Steekproefsamenstelling	7
1.7	Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2	Resultaten	8

HOOFDSTUK 1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

In opdracht van gemeente Veenendaal heeft het onderzoeksbureau Research 2Evolve een onderzoek, over het afvalbeleid van de gemeente Veenendaal, uitgevoerd onder de leden van het inwonerspanel Veenendaal. Niet panelleden van de gemeente Veenendaal hebben tevens de mogelijkheid gekregen om middels de open link de vragenlijst online in te vullen. Gemeente Veenendaal wil een nieuw afvalbeleidsplan gaan maken. In dit plan komt te staan hoe de gemeente samen met inwoners gaat werken aan de doelstellingen. De gemeente wil graag de menig horen van inwoners zodat dit meegenomen kan worden in het plan.

1.2 Uitvoering van het onderzoek

Steekproef	Inwonerspanel Veenendaal
Methode	Online
Uitnodiging	Per e-mail
Veldwerkperiode	Dinsdag 26 januari – zondag 14 februari 2021
Herinnering	1 keer

1.3 Responsoverzicht

	N
Bruto steekproef	1232
Complete vragenlijsten	875
Respons	71%
Open link	275

1.4 Weging

Als de respons afwijkt op de variabelen leeftijd en/of wijk, is er een weging toegevoegd, zodat de resultaten een juiste afspiegeling vormen van de werkelijke bevolking. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar mee tellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weefactor van 3 gehanteerd.

Op dit moment is het inwonerspanel Veenendaal nog niet representatief voor de werkelijke bevolking binnen de gemeente. De jongeren t/m 34 jaar zijn ondervertegenwoordigd en panelleden van 50 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd. Ook tussen de kernen zijn er verschillen zichtbaar tussen het panel en de daadwerkelijke verdeling binnen de gemeente. Daarnaast nemen niet alle panelleden deel aan een onderzoek, daarom wordt er niet alleen gekeken naar de verdeling binnen het panel ten opzichte van de gemeente, maar ook naar de verdeling van de netto respons ten opzichte van de daadwerkelijke verdeling. Middels het toevoegen van een weging op leeftijd en kern zijn de resultaten gecorrigeerd, waarmee de invloed van een niet geheel representatieve steekproef wordt verkleind.

1.5 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het betrouwbaarheidspercentage geeft de kans aan dat bij herhaling van het onderzoek hetzelfde uit het onderzoek komt. Bij een betrouwbaarheidspercentage van 95% is er 95% kans bij herhaling dat de antwoorden hetzelfde zullen zijn met andere respondenten binnen de doelgroep.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. De foutmarge is het percentage dat het antwoord kan afwijken van de werkelijkheid. Als de foutmarge 4% is, en 47% van steekproef een bepaald antwoord geeft, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 4% boven of 4% onder deze 47%, dus tussen de 43% en 51% (een lagere foutmarge vereist een grotere steekproef). Een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het aantal respondenten dat heeft deelgenomen (=1150) kan met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,9% uitspraken gedaan worden op totaalniveau. Deze marge is kleiner dan de 5% die algemeen geaccepteerd wordt bij (statistisch) kwantitatief onderzoek. De resultaten kunnen niet zondermeer vertaald worden naar de (gemiddelde) mening van de inwoners, maar geven wel een goede indicatie.

1.6 Steekproefsamenstelling

De steekproef is, uitgesplitst naar enkele achtergrondkenmerken, als volgt samengesteld:

Leeftijd	ONGEWOGEN		GEWOGEN	
	N	%	N	%
16 t/m 34 jaar	123	10,7	332	28,9
35 t/m 49 jaar	284	24,7	272	23,7
50 t/m 64 jaar	369	32,1	278	24,2
65 jaar en ouder	369	32,1	262	22,8
Onbekend	5	0,4	5	0,4
Wijk	N	%	N	%
Centrum	127	11,0	96	8,4
Noordoost	264	23,0	236	20,5
Noordwest	143	12,4	167	14,5
West	302	26,3	279	24,3
Zuidoost	214	18,6	249	21,7
Zuidwest	99	8,6	121	10,5
Onbekend	1	0,1	1	0,1

Voor deze peiling hebben wij gecontroleerd of er een afwijking is ten opzichte van de werkelijkheid op basis van de variabelen leeftijd en wijk.

In dit geval zijn met name de leeftijdsgroep 16 t/m 34 jaar ondervertegenwoordigd en krijgen hier een weegfactor groter dan 1.

De respondenten van 50 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd en krijgen een gewicht kleiner dan 1.

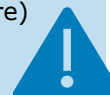
1.7 Leeswijzer

Daar waar de som van de resultaten niet precies op 100% uitkomt, wordt dit veroorzaakt door afrondingsverschillen of was meer dan één antwoord toegestaan. Waar in de grafieken ongelijke N-en (aantal respondenten) te zien zijn, wordt dit veroorzaakt door het uitsluiten van de antwoordcategorie 'geen mening/niet van toepassing' en/of routing in de vragenlijst. In de rapportage wordt de ongewogen N weergegeven.

Als in de rapportage over verschillen wordt gesproken, betekent dit dat dit statistisch niet aan toeval toe te schrijven is en dus betekenisvol kan zijn. In deze rapportage is gekeken of er (significante) verschillen zijn en zijn de opvallende zaken benoemd.

De open antwoorden worden letterlijk en onbewerkt opgeleverd en indien er opvallende resultaten zijn, worden deze verwerkt in de rapportage.

Respondenten die via de open link hebben deelgenomen aan het onderzoek beoordelen de afvalinzameling lager dan de respondenten die lid zijn van het inwonerspanel. Ook vinden de respondenten die via de open link hebben deelgenomen (lagere) kosten belangrijker dan de panelleden.

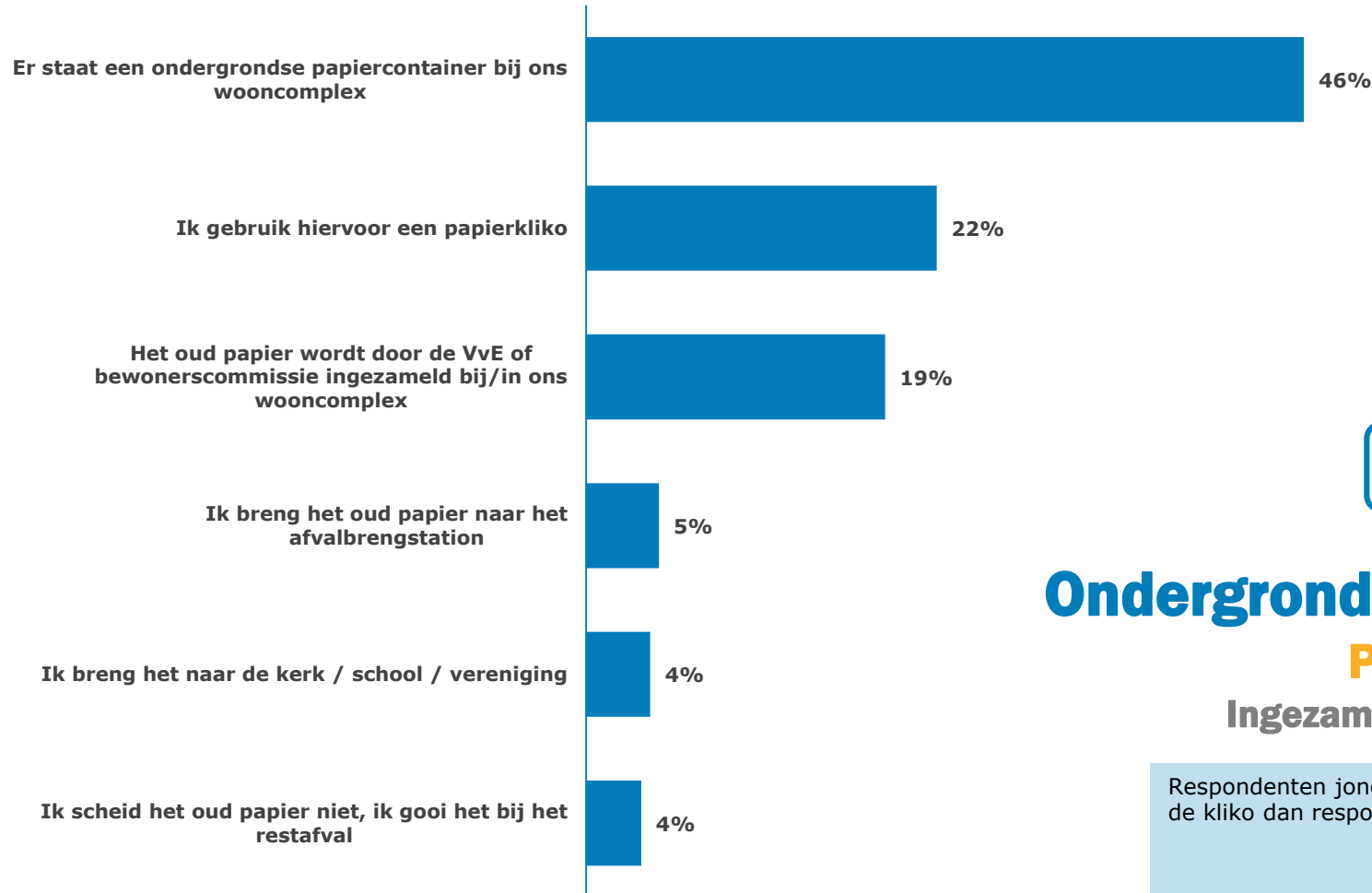
HOOFDSTUK 2

RESULTATEN

Waar woont u?		
In een laagbouwwooning (tussen-, hoek-, vrijstaande woning)	80%	917
In een hoogbouwwooning (flat, appartement, bovenwoning)	19%	224
Anders	1%	9
Total		1150

Wat is de grootte van uw huishouden?		
1 persoon	16%	183
2 personen	46%	525
3 personen	12%	136
4 personen	18%	203
5 personen	6%	73
6 personen	2%	19
7 personen of meer	1%	12
Total		1150

Welke voorzieningen gebruikt u het vaakst voor het oud papier? (N=237*)

TOP 3

Ondergrondse papiercontainer

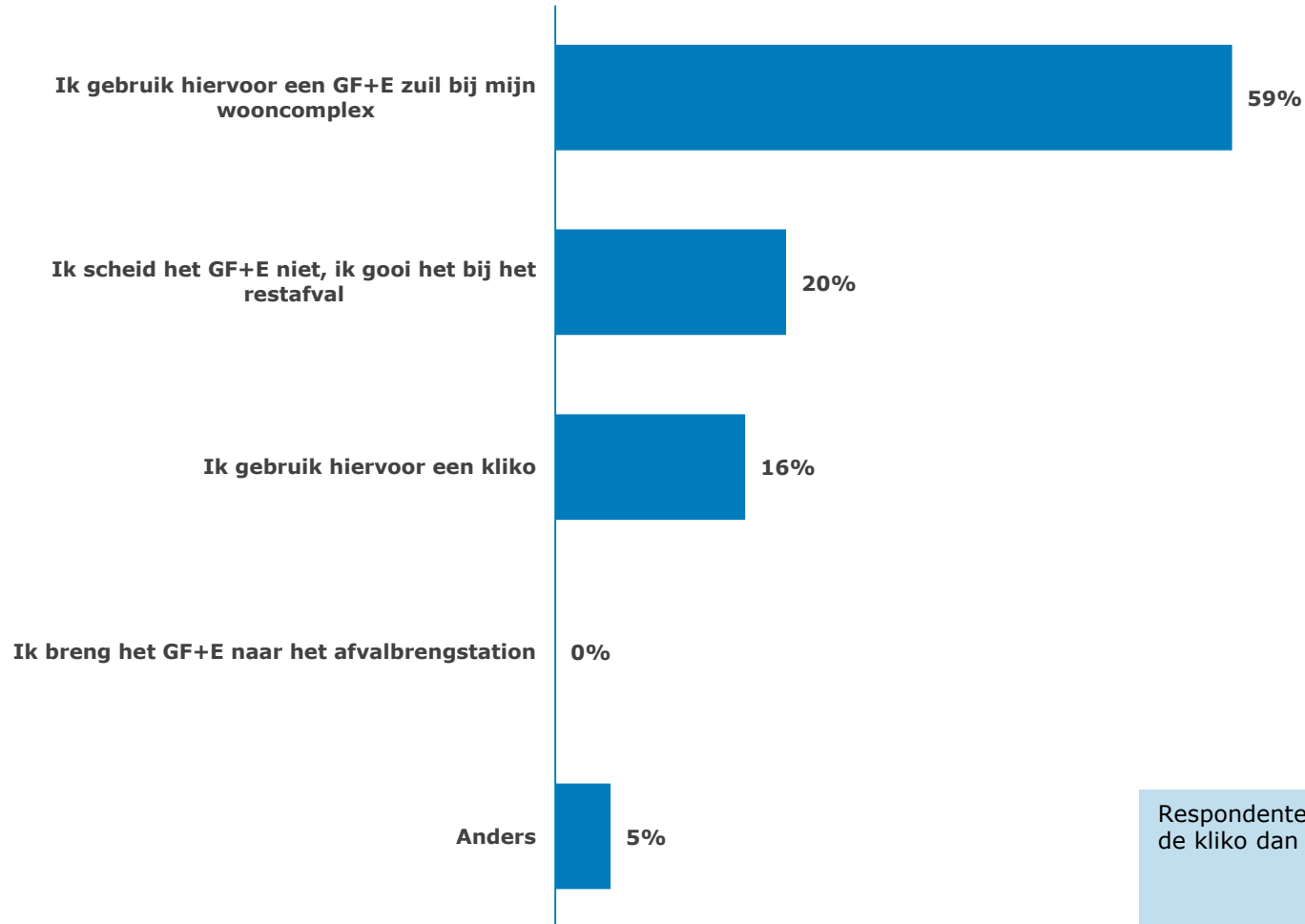
Papierkliko

Ingezameld in wooncomplex

Respondenten jonger dan 35 jaar noemen vaker de de kliko dan respondenten van 50 jaar en ouder.

*Selectie: respondent woont in een hoogbouwwooning

Welke voorzieningen gebruikt u het vaakst voor groente, fruit en etensresten (GF+E)? (N=237*)

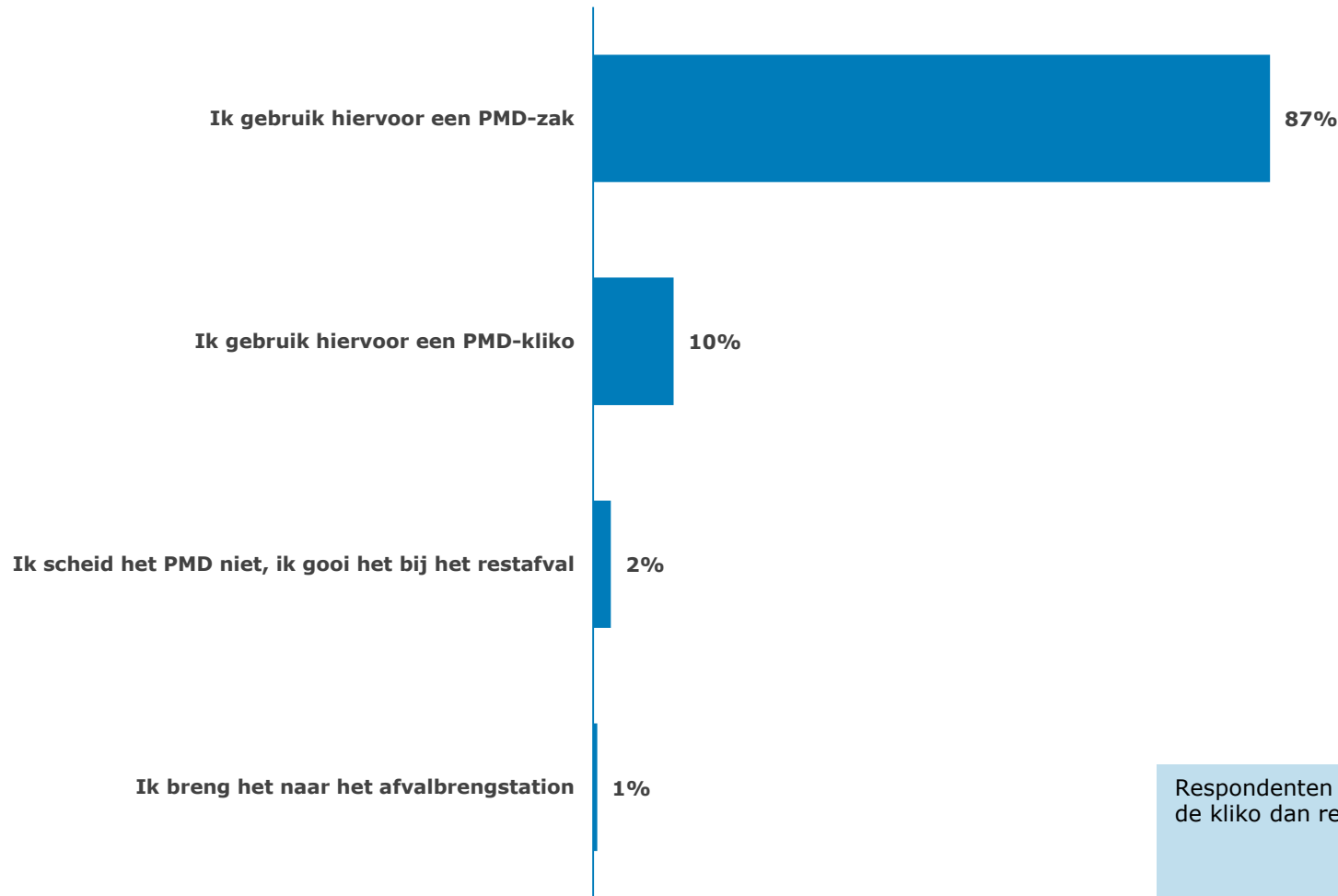
TOP 3

GF+E zuil
Bij restafval
Klike

Respondenten jonger dan 35 jaar noemen vaker de klike dan respondenten van 50 jaar en ouder.

*Selectie: respondent woont in een hoogbouwwooning

Welke voorzieningen gebruikt u het vaakst voor PMD (verpakkingen van plastic, metaal (blik) en drankenkartons)? (N=237*)

TOP 3

PMD-zak

PMD-kliko

Bij restafval

Respondenten jonger dan 35 jaar noemen vaker de de kliko dan respondenten van 50 jaar en ouder.

*Selectie: respondent woont in een hoogbouwwooning

Met welk rapportcijfer beoordeelt u de inzameling van de onderstaande grondstoffen en afval? (N=1150)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Weet niet/geen mening	Gemiddelde
PMD (verpakkingen van plastic, metaal (blik) en drankenkartons)	2%	1%	2%	2%	3%	7%	15%	31%	20%	18%	0%	7,8
GFT (groente-, fruit- en tuinafval en etensresten)	2%	1%	2%	3%	3%	6%	13%	29%	20%	18%	1%	7,8
Oud papier en karton	2%	1%	2%	3%	4%	8%	13%	28%	20%	18%	1%	7,7
Glas	4%	1%	1%	4%	4%	11%	19%	24%	13%	12%	6%	7,2
Textiel	4%	2%	2%	4%	6%	12%	15%	21%	9%	9%	15%	6,8
Restafval	4%	2%	2%	3%	8%	8%	15%	27%	16%	14%	1%	7,2
Afvalbrengrstation	7%	3%	5%	5%	10%	12%	13%	19%	9%	8%	9%	6,3

De inzameling van de grondstoffen worden met een voldoende beoordeeld. Textiel en het afvalbrengrstation worden iets lager beoordeeld dan de overige grondstoffen. Respondenten ouder dan 50 jaar beoordelen de inzameling van de grondstoffen hoger dan de respondenten jonger dan 50 jaar.

De inzameling van GFT, oud papier en karton wordt door respondenten in een laagbouwwooning hoger gewaardeed dan door respondenten met een hoogbouwwooning. Respondenten met een hoogbouwwooning beoordelen de inzameling van glas, restafval en het afvalbrengrstation hoger dan de respondenten met een laagbouwwooning.

	Laagbouwwooning	Hoogbouwwooning
PMD	7,8	8,0
GFT	7,9	7,3
Oud papier en karton	7,8	7,2
Glas	7,1	7,6
Textiel	6,9	6,5
Restafval	7,2	7,6
Afvalbrengrstation	6,2	7,1

Let op: weet niet/geen mening is niet meegenomen in het berekenen van het gemiddelde rapportcijfer

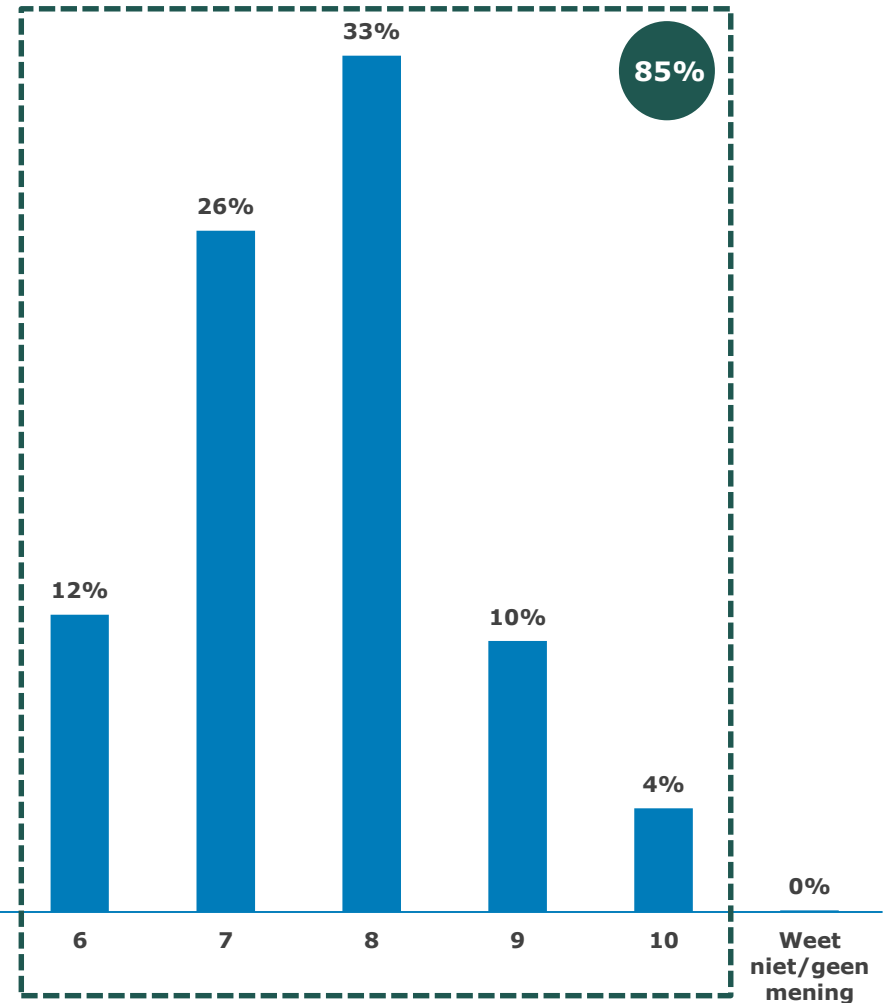
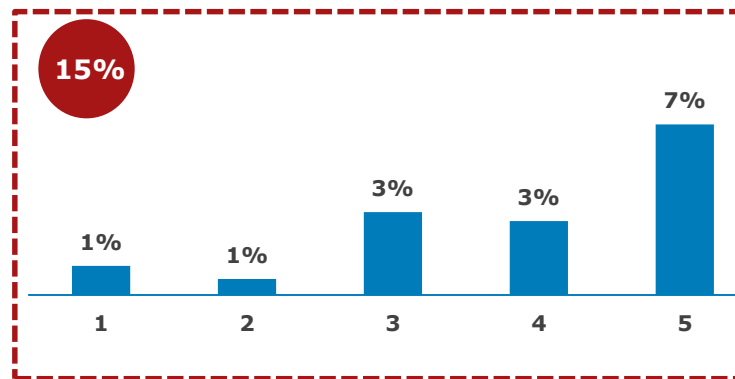
Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden of ontevreden bent u over hoe de gemeente het afval laat inzamelen? (N=1150)

7,1

Laagbouwwoning	7,1
Hoogbouwwoning	7,2

Respondenten ouder dan 50 jaar zijn meer tevreden over de afvalinzameling dan respondenten jonger dan 50 jaar.

Let op: weet niet/geen mening is niet meegenomen in het berekenen van het gemiddelde rapportcijfer

In Veenendaal betaalt u per keer dat u uw rest-afvalkliko buiten zet of afval gooit in de ondergrondse container. Geef alstublieft aan of u het eens of oneens bent met de volgende uitspraken.

	N	(Zeer) mee eens	Neutraal	(Zeer) mee oneens
Betalen per aanbieding stimuleert mij mijn afval te scheiden	1145	57%	13%	29%
Betalen per keer is eerlijk omdat huishoudens met veel afval meer betalen dan huishoudens met weinig afval	1145	72%	11%	17%
Door betalen per aanbieding ben ik goedkoper uit	976	46%	29%	25%
Betalen per aanbieding leidt tot vervuiling van de openbare ruimte door zwerfafval en dumping van afval	1095	69%	16%	15%
Betalen per aanbieding heeft geen invloed op hoe ik afval scheid	1142	45%	10%	45%

Zeven op de tien vindt betalen per keer is eerlijk, omdat huishoudens met veel afval meer betalen dan huishoudens met weinig afval (72%) en dat betalen per aanbieding leidt tot vervuiling van de openbare ruimte door zwerfafval en dumping van afval (69%).

Zes op de tien (57%) is het (zeer) eens met dat betalen per aanbieding stimuleert tot afval scheiden. Bijna de helft vindt dat door betalen per aanbieding men goedkoper uit is (46%) en dat betalen per aanbieding geen invloed heeft op hoe het afval gescheiden wordt (45%). Een even groot aandeel (45%) is het hier niet mee eens.

**Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel*

Geef alstublieft aan of u het eens of oneens bent met de volgende uitspraken.

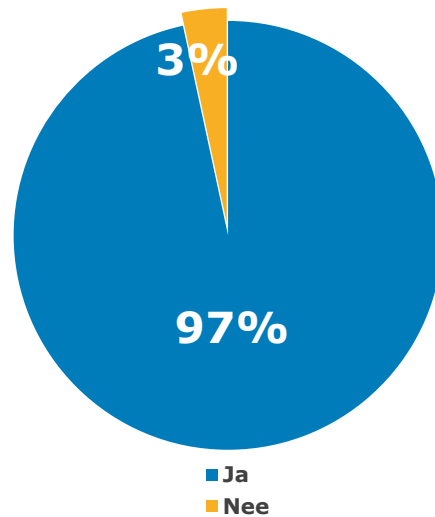
	N	(Zeer) mee eens	Neutraal	(Zeer) mee oneens
Ik vind het moeilijk om zelf PMD te scheiden omdat niet altijd duidelijk is welk afval PMD is	1148	36%	13%	51%
Ik vind het lastig PMD te scheiden vanwege ruimtegebrek	1148	24%	11%	65%
Zelf PMD scheiden maakt mij meer bewust van de hoeveelheid afval die ik heb	1142	67%	14%	19%
Het geeft mij een goed gevoel zelf PMD te scheiden	1141	60%	22%	18%
Alleen als een fabriek even goed of beter PMD kan scheiden, dan moet het in de fabriek gedaan worden	1113	68%	15%	16%
Als een fabriek even goed of beter PMD kan scheiden moet het daar gebeuren, ook als het duurder is.	1124	33%	22%	45%

Twee derde van de respondenten vindt dat alleen als een fabriek even goed of beter PMD kan scheiden, dat dit dan in de fabriek gedaan moet worden (68%), dat zelf PMD scheiden men meer bewust maakt van de hoeveelheid afval die men heeft (67%) en vindt niet dat het lastig is om PMD te scheiden vanwege ruimtegebrek (65%). Respondenten met een laagbouwwooning vinden het minder lastig om PMD te scheiden vanwege het ruimte gebrek dan respondenten in een hoogbouwwooning.

Zes op de tien (60%) vindt dat het scheiden van PMD een goed gevoel geeft. (Bijna) de helft is het oneens met de stelling dat het moeilijk is om zelf PMD te scheiden omdat het niet altijd duidelijk is welk afval PMD is (51%) en vindt niet dat als een fabriek even goed of beter PMD kan scheiden het daar moet gebeuren, ook als het duurder is (45%).

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

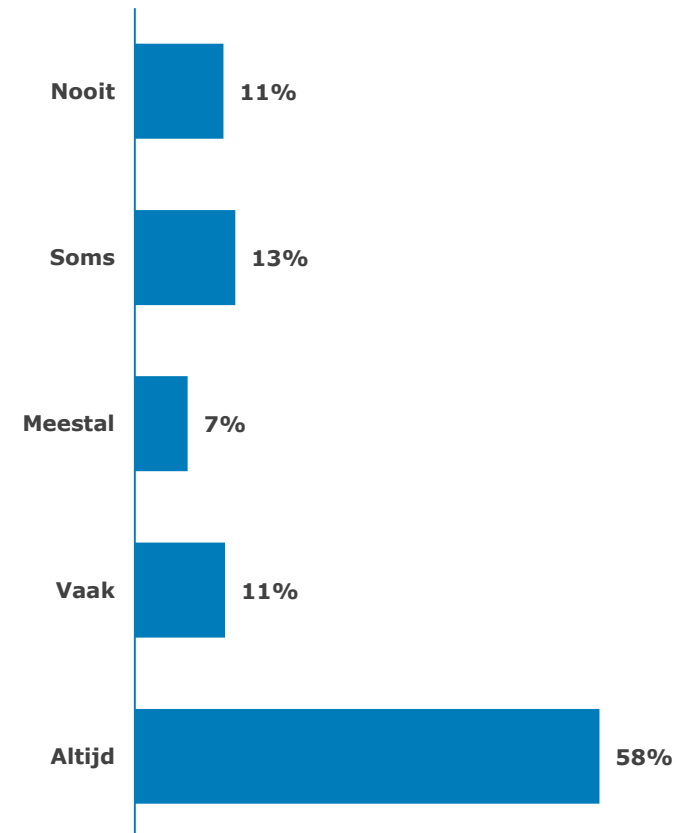
Wist u voor dit onderzoek dat etensresten bij het GFT mogen? (N=1150)

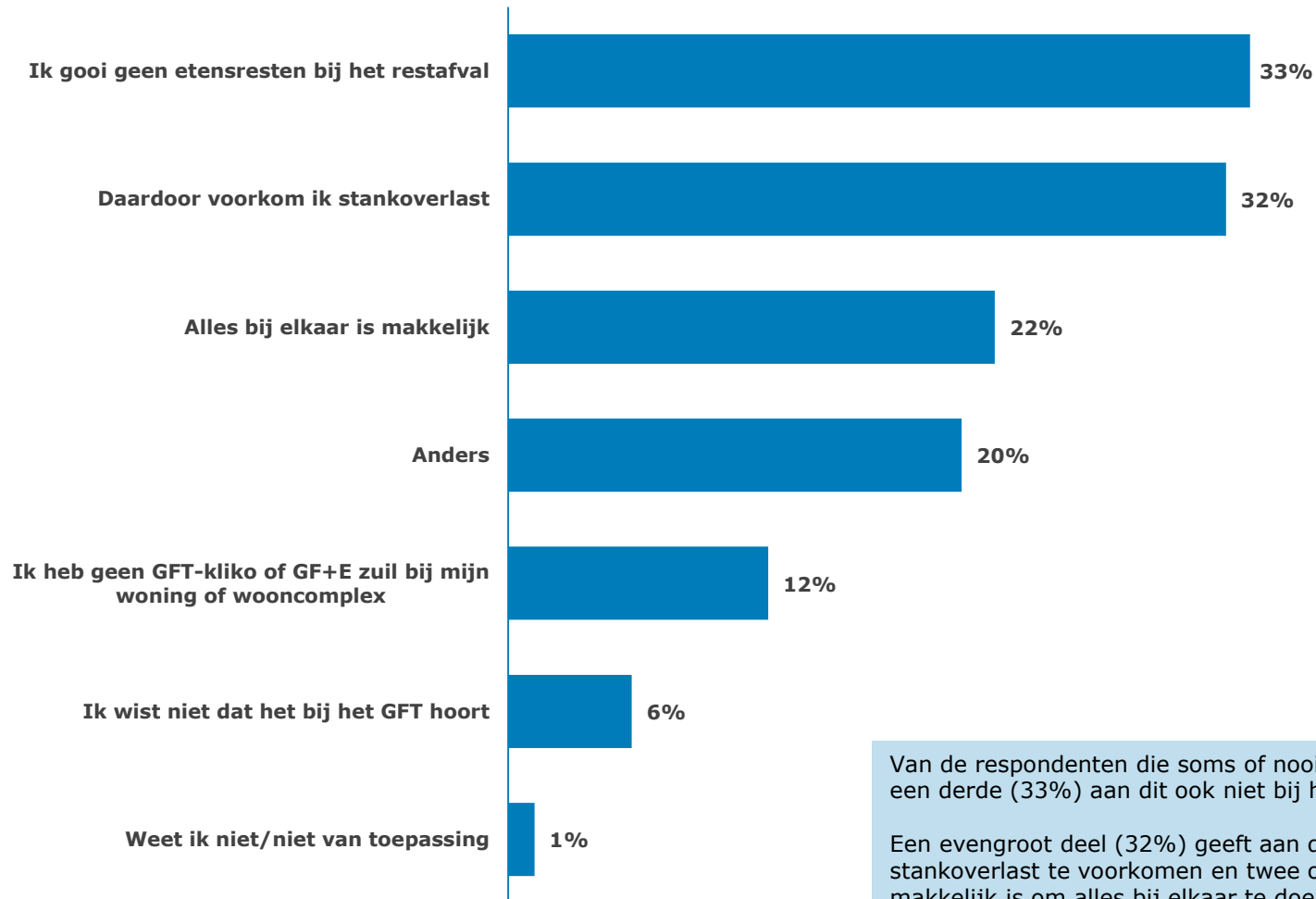
Bijna iedereen (97%) wist voor dit onderzoek dat etensresten bij het GFT mogen. Zeven op tien (69%) gooit etensresten ook altijd of vaak bij het GFT-afval. Een kwart (24%) doet dit nooit of soms.

Respondenten in laagbouw gooien vaker etensresten bij het GFT-afval dan respondenten in de hoogbouw.

In welke mate gooit u uw etensresten in uw GFT-kliks of in de GF+E zuil bij uw wooncomplex? (N=1150)

Wat is de reden dat u etensresten bij het restafval gooit? (N=236*)

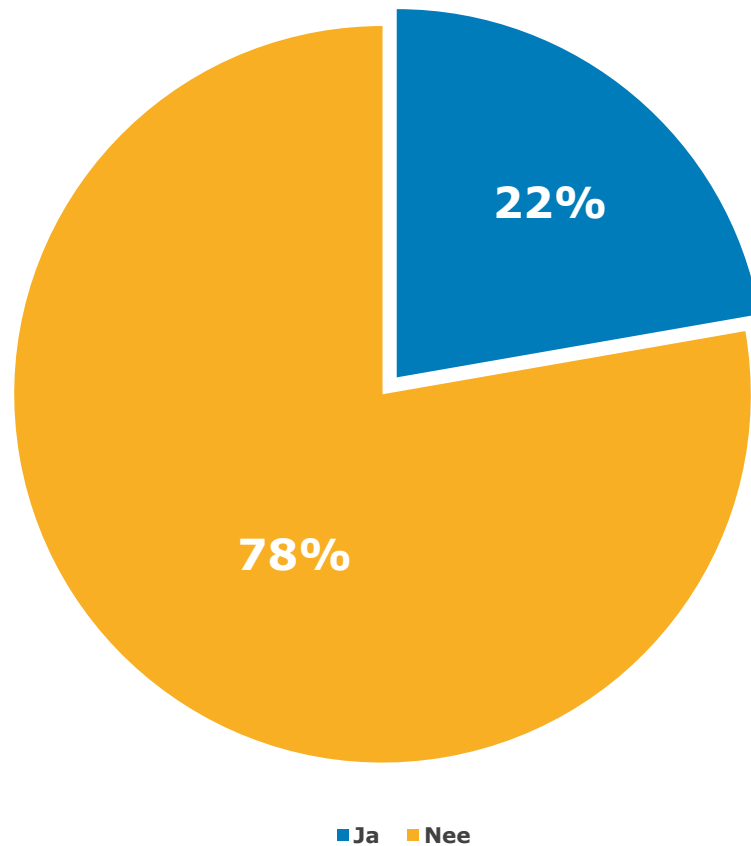

Van de respondenten die soms of nooit etensresten bij het GFT-afval gooien geeft een derde (33%) aan dit ook niet bij het restafval te gooien.

Een evengroot deel (32%) geeft aan dit wel bij het restafval te gooien om stankoverlast te voorkomen en twee op de tien (22%) doet dit omdat het makkelijk is om alles bij elkaar te doen.

*Selectie: respondent gooit soms of nooit etensresten in de GFT-kliko of in de GF+E zuil

Kent u de ACV campagne met "Kliekje" om meer etensresten te scheiden en bij het gf(t)+e te gooien? (N=1.150)

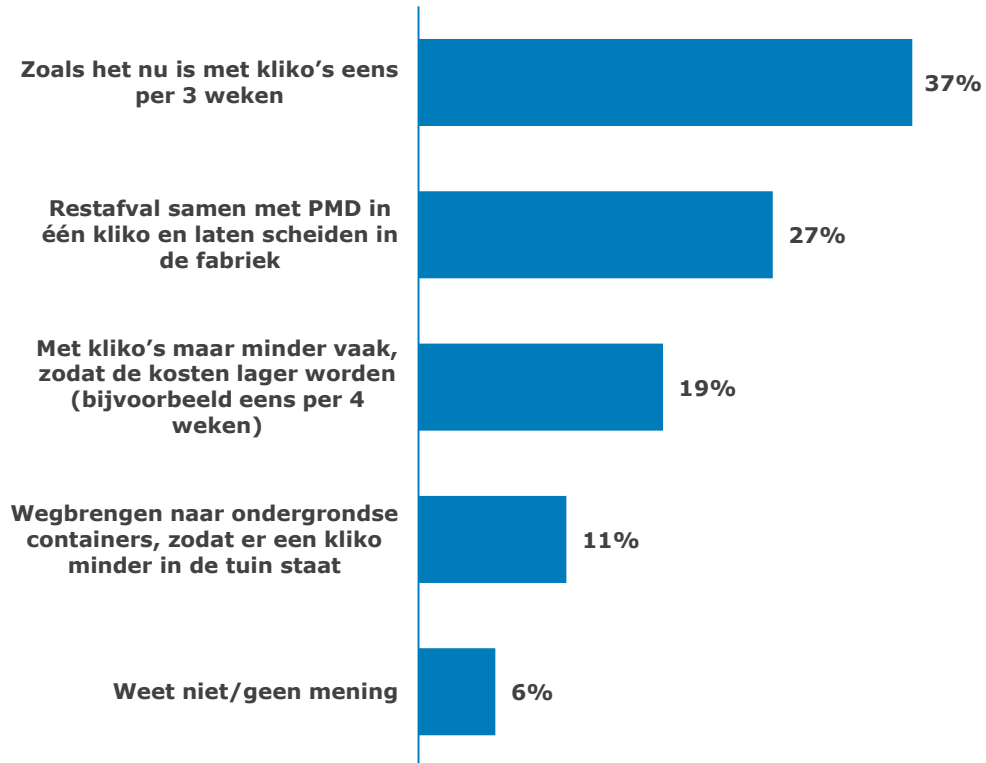

Twee op de tien (22%) respondenten is bekend met de ACV campagne met "Kliekje" om meer etensresten te scheiden en bij het gf(t)+e te gooien.

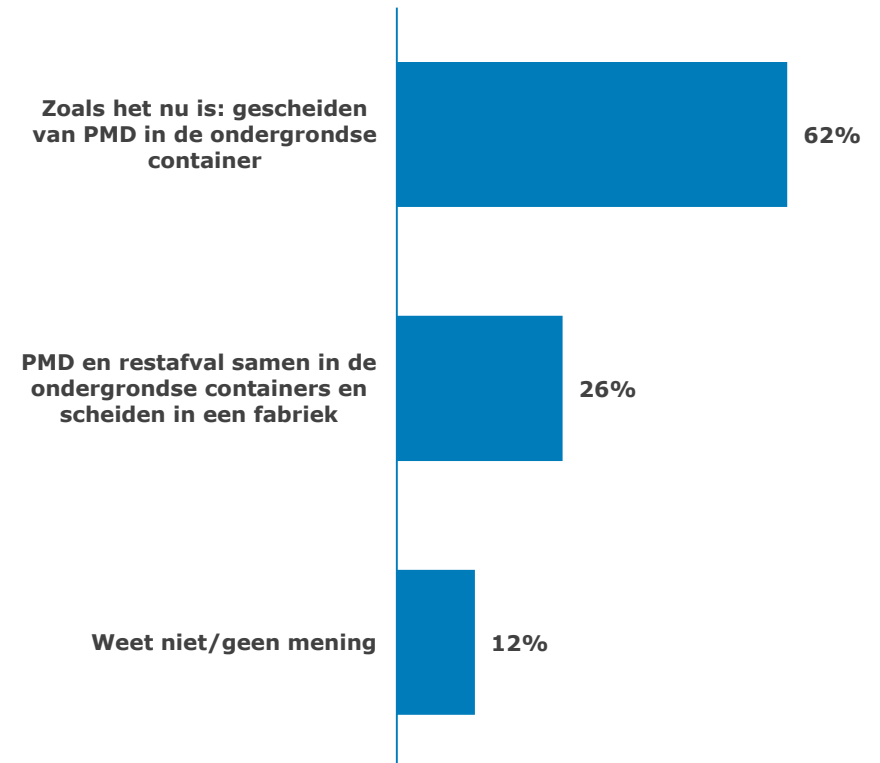
De gemeente wil samen met u steeds meer afval recyclen en minder restafval over houden.

Welke manier van inzamelen van restafval zou daarbij uw voorkeur hebben? (N=902/N=235*)

LAAGBOUW

HOOGBOUW

Bijna vier op de tien (37%) respondenten in de laagbouw geven aan het liefst het restafval in te zamelen zoals het nu gebeurt: met kliko' eens per drie weken.

Zes op de tien (62%) respondenten in de hoogbouw geven ook aan de voorkeur te hebben voor de huidige manier van inzamelen van restafval: gescheiden van PMD in de ondergrondse container

*Selectie: respondent woont in een laagbouwwooning / hoogbouwwooning

De kosten van het afvalbrenngstation worden bepaald door de aanbod- en acceptatievoorwaarden. Deze kosten worden verwerkt in de afvalstoffenheffing die u betaalt. Geef alstublieft aan of u het eens of oneens bent met de volgende uitspraken.

	N*	(Zeer) mee eens	Neutraal	(Zeer) mee oneens
Het afvalbrenngstation mag 1 of meerdere dagen per week dicht als daardoor de kosten voor het afvalbrenngstation omlaag kunnen	1124	57%	15%	28%
Het is eerlijk dat mensen die meer afval brengen daar meer voor betalen dan mensen die weinig afval brengen.	1142	75%	12%	14%
Afval dat waardevol is als grondstof moet onbeperkt gebracht kunnen worden zonder extra kosten.	1142	87%	9%	4%
Afval brengen naar het afvalbrenngstation moet altijd gratis zijn, ook als daardoor de afvalstoffenheffing hoger is.	1137	38%	20%	42%

Bijna negen op de tien (87%) vindt dat afval dat waardevol is als grondstof onbeperkt gebracht moet kunnen worden zonder extra kosten. Drie kwart (75%) vindt dat het eerlijk is dat mensen die meer afval brengen daar meer voor betalen dan mensen die weinig afval brengen. Respondenten met een hoogbouwwooning zijn het hier vaker mee eens dan respondenten met een laagbouwwooning.

Bijna zes op de tien (57%) vindt dat het afvalbrenngstation 1 of meerdere dagen per week dicht mag als daardoor de kosten voor het afvalbrenngstation omlaag kunnen.

Vier op de tien (38%) is het (zeer) eens over dat afval brengen naar het afvalbrenngstation altijd gratis moet zijn, ook als daardoor de afvalstoffenheffing hoger is. Een nagenoeg gelijk deel (42%) is het hier (zeer) mee oneens. Respondenten met een laagbouwwooning zijn het hier vaker mee eens dan respondenten met een hoogbouwwooning.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

De volgende stellingen gaan over zwerfvuil (blikjes, flesjes, snoepverpakkingen e.d. op straat). Geef alstublieft aan of u het eens of oneens bent met de volgende uitspraken.

	N*	(Zeer) mee eens	Neutraal	(Zeer) mee oneens
Ik ervaar zwerfafval in mijn eigen straat	1147	58%	13%	29%
Ik ervaar zwerfafval in Veenendaal	1141	85%	9%	6%
Ik raap wel eens zwerfvuil op	1143	61%	14%	24%
Ik doe regelmatig mee aan zwerfvuilacties (bijv. de Veenendaal schoon acties, Team Clean ed.)	1089	6%	16%	77%
Ik zou wel mee willen doen aan zwerfvuilacties (kijk op duurzaamveenendaal.nl/afval)	1074	20%	29%	51%
Ik vind de regel dat winkels het gebied rond hun winkel (tot 25 meter) schoon moeten houden een goede regel.	1140	77%	11%	12%

Bijna negen op de tien (85%) van de respondenten ervaart zwerfafval in Veenendaal. Zes op de tien ervaart zwerfafval in de eigen straat (58%). Respondenten met een hoogbouwwooning zijn het hier vaker mee eens dan respondenten met een laagbouwwooning. Ook raapt zes op de tien wel eens zwerfvuil op (61%).

Drie kwart vindt de regel dat winkels het gebied rond hun winkel (tot 25 meter) schoon moeten houden een goede regel. Ook doet drie kwart (77%) niet regelmatig mee aan zwerfvuilacties en de helft van de respondenten (51%) geeft aan dit ook niet te willen. Twee op de tien (20%) zou dit wel willen.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

Hoe belangrijk vindt u kosten, service en milieu bij de afvalinzameling? (N=1150)

Kosten: 34%

Service: 32%

Milieu: 34%

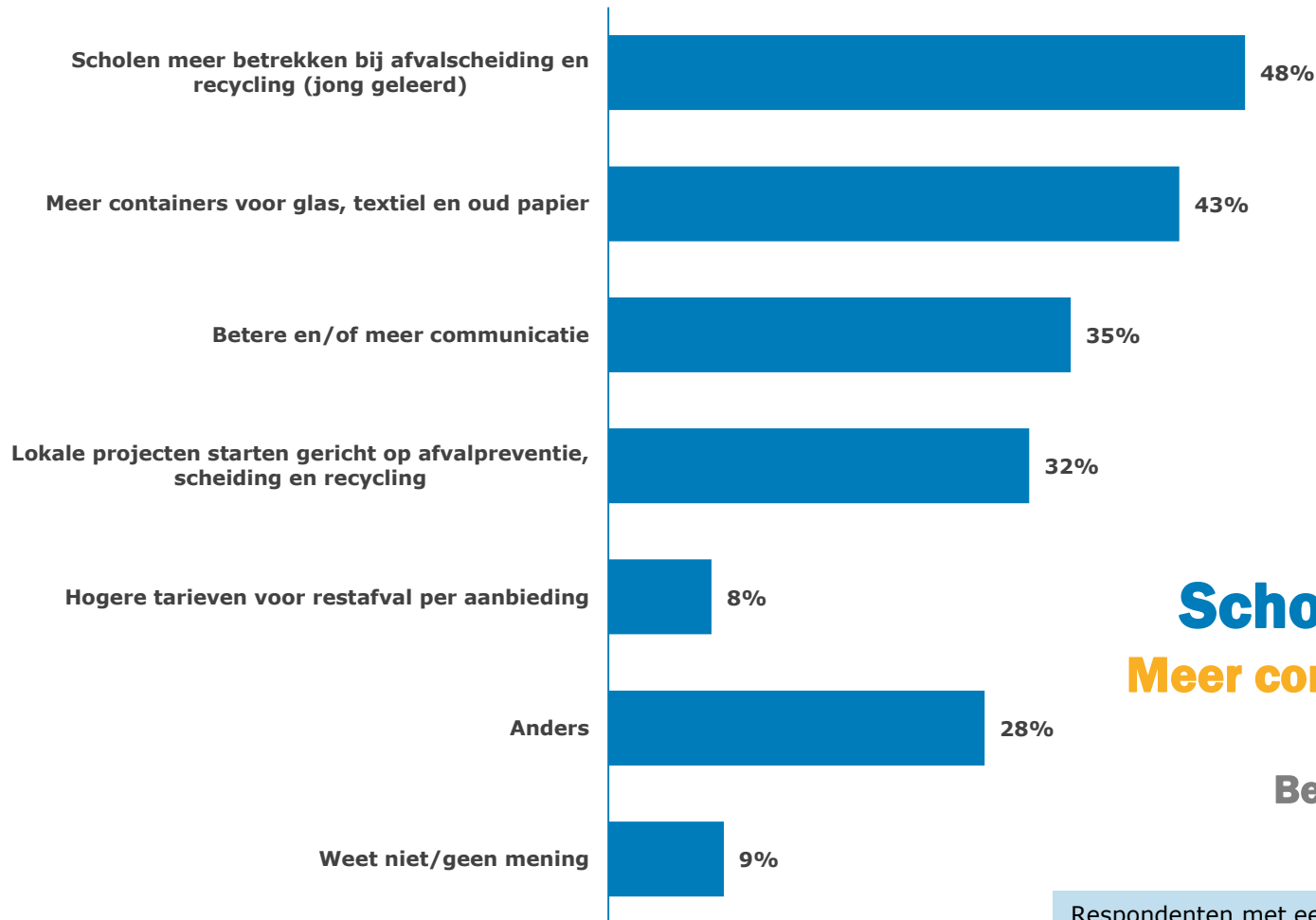
Respondenten vinden alle drie de aspecten even belangrijk bij de afvalinzameling.

Jongeren tot 35 jaar vinden kosten belangrijker dan respondenten van 50 jaar en ouder.

Respondenten van 35 jaar en ouder vinden het milieu belangrijker dan respondenten tot 35 jaar.

**Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel*

Wat moet de gemeente doen om u te helpen meer afval apart te houden? (N=1150)

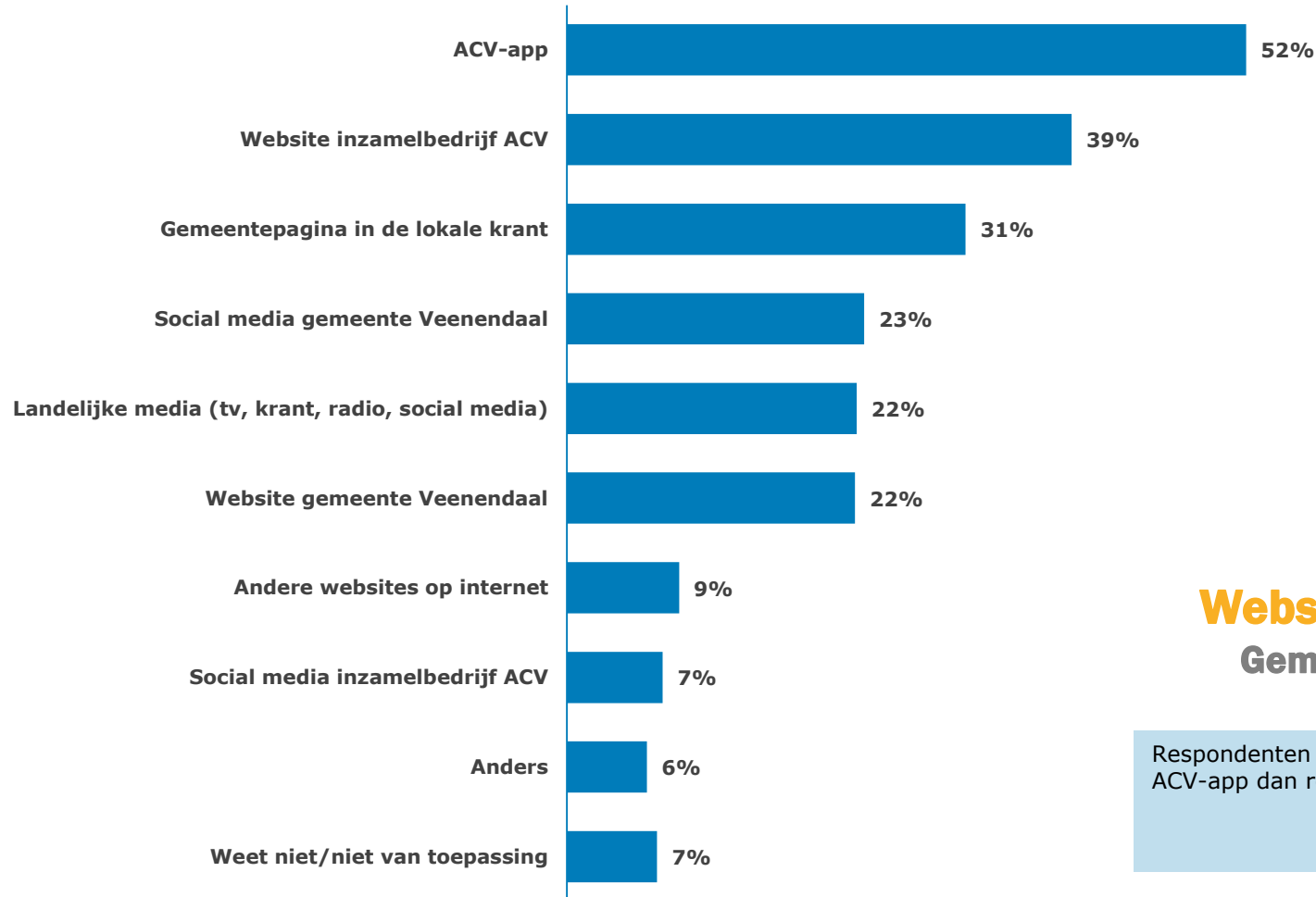

TOP 3

Scholen meer betrekken
Meer containers voor glas, textiel en oud papier
Betere / meer communicatie

Respondenten met een hoogbouwwooning noemen vaker meer containers voor glas, textiel en oud papier dan respondenten met een laagbouwwooning.

Op welke wijze verkrijgt u informatie over afvalscheiding en recycling? (N=1150)

TOP 3

ACV-app

Website inzamelbedrijf ACV

Gemeentepagina lokale krant

Respondenten met een laagbouwwooning noemen vaker de ACV-app dan respondenten met een hoogbouwwooning.

Research 2Evolve

postadres

Postbus 918

1200 AX Hilversum

bezoekadres

Tesselschadelaan 15A

1217 LG Hilversum

telefoon

035 623 27 89

e-mail

info@research2evolve.nl

website

www.research2evolve.nl